HÉT MAGAZINE VOOR DE STRIPLIEFHEBBER #15 NOV-DEC '24

STRIPMUNK

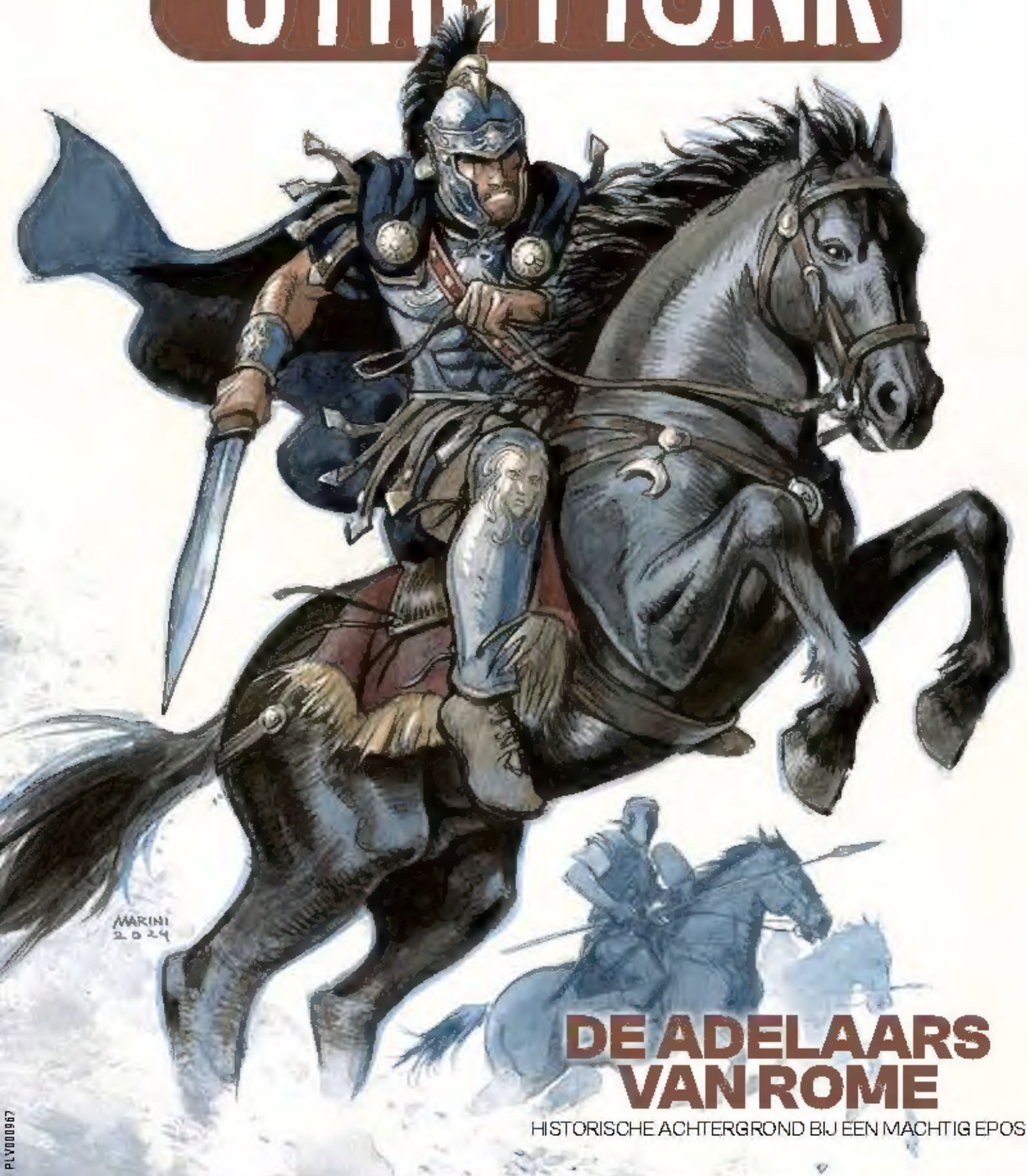

DE ADELAARS VAN ROME

HISTORISCHE ACHTERGROND BIJ EEN MACHTIG EPOS

PLV000967

DE TWEEDE WERELDOORLOG IN STRIP | AVA | SUSKE EN WISKE BLAUWE REEKS

INHOUD

3 DE TWEEDE WERELDOORLOG IN STRIP
10 DE ADELAARS VAN ROME
12 DRANG
13 AVA
17 LUCKY LUKE
18 BLAKE & MORTIMER
19 NESTOR BURMA
20 ONTDEK DE HELDEN
24 SODA
26 NIET TE MISSEN -STRIPS
28 ROBBEDOES
30 DE STRIPMUNK: DIRK STALLAERT
34 DE BOEKENKAST

COLOFON

Stripmunk magazine is een uitgave van Standaard Uitgeverij.

STANDAARD UITGEVERIJ

V.U. Kris Hollack
Franklin Rooseveltplaats 12, 2060 Antwerpen
T. 03 285 72 00

Coördinatie: Jeste Lambrechts
Redactie: Ronald Grossey
Opmaak: Willem Wouters

Coverbeeld: © 2024 MARINI - DARGAUD BENELUX (DARGAUD-LOMBARD sa)

Lees alle edities van Stripmunk magazine online via www.standaarduitgeverij.be

Alle beeldmateriaal en teksten zijn auteursrechtelijk beschermd en mogen niet worden overgenomen zonder uitdrukkelijke toelating. Prijzen en verschijningsdata zijn onder voorbehoud.

WIJ ♥ STRIPS

Volg Standaard Uitgeverij online en blijf op de hoogte van het laatste nieuws rond strips.

/standaarduitgeverij.be
/standaarduitgeverijstrips
/standaarduitgeverijstrips
/standaarduitgeverij
/standaarduitgeverij

BEHEER JE STRIPVERZAMELING

Stripmunk is de eenvoudigste manier om je stripverzameling te beheren en is dé plaats om nieuwe strips te ontdekken.

26 DE NIET TE MISSEN STRIPS

© CIFUENTES / DE LA CROIX / DE LOMBARD UITGAVEN (DARGAUD-LOMBARD nv) 2024

De Tweede Wereldoorlog in strip

Een monumentaal boek!

De geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in een beeldverhaal van 290 pagina's vertellen en het nog boeiend houden ook?! *Il faut le faire!*

> 'Geschiedenis wordt gemaakt door mensen, ook al hebben zij niet alles onder controle.'
>
> – Arnaud de la Croix

DE TWEEDE WERELDOORLOG IN STRIP
DE LA CROIX, CIFUENTES
HC | 296 pag. | € 35 | 13 nov

EEN LEVENDIG VERHAAL

Arnaud de la Croix mag die krachtprestatie op zijn naam schrijven. Wat hij met De Tweede Wereldoorlog in strip brengt is niet alleen groots in volume, maar ook in aanpak. Dat doet hij door die onwaarschijnlijke hoeveelheid aan informatie over de wereldoorlog, inclusief aanzet en gevolg, op te delen in twintig significante hoofdstukken. Hij heeft daarbij niet alleen oog voor het grote verhaal maar ook voor de persoonlijke getuigenissen. Dat maakt zijn verhaal levendig en meeslepend.

VRIJMETSELAARS

Het is weinigen gegeven die complexe thematiek op zo'n manier te behandelen dat je de hoofdspelers voor je ziet acteren en ageren, maar De la Croix kan dan ook een paar sterke geloofsbrieven voorleggen.

'Filosoof van opleiding, historicus door passie', zo vat zijn bio het samen. De la Croix raakte al vrij vroeg geïnteresseerd in het tijdvak van de middeleeuwen, en dan meer in het bijzonder de mysterieuze aspecten ervan. Hij publiceerde daar een aantal boeken over.

De laatste jaren behoort ook de Tweede Wereldoorlog tot zijn studiedomein, met onder andere een boek over Hitler en de vrijmetselarij en een biografie van Leon Degrelle, oprichter van de Belgische fascistische beweging Rex.

Maar De la Croix was ook uitgever, onder andere van de stripuitgeverijen Casterman en Le Lombard, en hij publiceerde eerder al monumentale werken waarin hij thema's als vrijmetselarij en de middeleeuwen in de vorm van een beeldverhaal brengt. Hij kent en beheerst dus het medium strip.

De filosoof in De la Croix wil ook begrijpen. Hij wil weten hoe sociale, economische en natuurlijk politieke evoluties hebben bijgedragen tot de wereldbrand en hoe (bepaalde) mensen dat mee gestuurd hebben. Niet voor niets vermeldt zijn bibliografie dat hij heel wat biografieën en auto-documenten van de belangrijkste historische protagonisten heeft gelezen. Hij laat hen aan het woord en plaatst hun woorden tegenover de catastrofale werkelijkheid.

AANGRIJPEND

Bijzondere aandacht verdient ook de Spaanse tekenaar Vicente Cifuentes, die vooral bekend is als medewerker van DC Comics, met onder andere verhalen van Batman, Flash, Justice League, Superman en Wonder Woman op zijn palmares.

Wat een hoeveelheid documentatie moet Cifuentes niet doorploeterd hebben om tot dit resultaat te komen? Zijn beelden zijn historisch correct, maar door zijn decoupage vertelt hij ook een fascinerend, aangrijpend verhaal in plaats van gewoon een plaatje bij een praatje.

De Tweede Wereldoorlog in strip is het ideaal boek voor educatief gebruik, dat is zeker, maar ook voor iedereen die wil weten hoe de mensheid ontspoorde en eind de jaren dertig in een wereldwijd oorlogsconflict verstrikt raakte, dat na het tekenen van de vrede in 1945 naar schatting meer dan 70 miljoen dodelijke slachtoffers had gemaakt.

‘Hoe is de oorlog ontstaan

ARNAUD DE LA CROIX

Arnaud de la Croix is auteur en uitgever. Met *De Tweede Wereldoorlog in strip* levert hij een tour de force af. Hoe ging hij te werk? We vroegen het hem.

Een interview met auteur Arnaud de la Croix

© CIFUENTES / DE LA CROIX / DE LOMBARD UITGAVEN (DARGAUD-LOMBARD nv) 2024

Geen dode materie

Arnaud, je had al thema's als de middeleeuwen of de vrijmetselarij in de vorm van een beeldverhaal gebracht, maar was dit boek niet de grootste uitdaging?

Arnaud de la Croix : Precies. Omdat we over zoveel meer informatie beschikken uit de periode 1939-1945, was de vraag: wat moeten we behouden, zodat we een goede synthese kunnen presenteren? Een synthese die bovendien geen dode materie mocht zijn (het is tenslotte een stripverhaal!), volledig (we moesten de oorlog in zijn globaliteit bekijken, niet alleen het Europese luik) en met verwijzingen naar de actualiteit, want we leven nog steeds met de gevolgen van dit conflict. Oekraïne, bijvoorbeeld, was en is nog steeds een begeerd land ...

De thematiek van WO II is zo complex en speelt zich op zoveel terreinen af. Schrok dat jou niet af?

Daarvoor zocht ik hulp en advies. Ik werk al jaren aan dit onderwerp en ik heb daarover met verschillende historici kunnen spreken, waaronder Jacques Pauwels, een Vlaming die in Canada doceert, en de Fransman François Delpla. Mijn uitgever gaf me ook constructieve feedback op basis van het ontwerp van de twintig hoofdstukken die ik hem stuurde.

Menselijk aspect

Hoe begin je dan aan zo'n groots project?

Eigenlijk begint het verhaal vóór de oorlog, dus vóór 1939, in 1921 in Berlijn. Ik wilde niet alleen de beslissende veldslagen laten zien, die evengoed in het boek voorkomen, maar ook het verhaal achter de schermen. Hoe is de oorlog ontstaan en waarom? En wie nam tijdens het conflict de beslissingen?

Wat wou je zeker vertellen?

Ik wilde proberen de oorzaken van het conflict te begrijpen. Er is Hitler, natuurlijk. Maar hij is niet alleen, er is een geopolitieke en economische context die steeds meer gespannen wordt ... totdat de boel ontploft. Dit zou ons stof tot nadenken moeten geven ...

Hoe probeer je dan het menselijk aspect in je verhaal te krijgen?

Geschiedenis wordt gemaakt door mensen, ook al hebben zij niet alles onder ▸

UITGELICHT ▸ KINDEREN IN HET VERZET

KINDEREN IN HET VERZET 9
Gelukkige dagen
DUGOMIER, ERS
SC | 56 pag. | € 9,99 | 13 nov

GELUKKIGE DAGEN

Januari 1944. Het verzet in Frankrijk wordt radicaler, roekeloozer, maar ook de onderdrukking wordt meedogenlozer. Het Sperrle-decreet werd namelijk uitgevaardigd, een vrijkaart voor de repressie om nog wettelozer op te treden. Ook de lokale Lynx-verzetsgroep is vastberadener dan ooit om verder te gaan met haar acties, maar eigenlijk zijn François, Lisa en Eusèbe, de leden van de groep, nog maar 17, en dus amper volwassenen te noemen. François krijgt het in het bijzonder moeilijk als zijn moeder ontdekt dat hij in een verzetsgroep opereert en hem verbiedt nog langer mee te werken. Haar man, de vader van François, is immers gedood omwille van zijn verzetsdaden.

Er is ook goed nieuws. Berichten uit Londen wijzen erop dat er een invasie van de geallieerden op de Franse stranden wordt voorbereid. Er wordt een man uit Londen naar de verzetsgroep Lynx gestuurd om mee een veilige doortocht van de geallieerden doorheen Frankrijk te garanderen, maar of zijn komst zo positief zal uitdraaien?

Kinderen in het verzet is een schitterende reeks. In het krachtige scenario van Dugomier wordt niet alleen het dagelijks leven tijdens Wereldoorlog II in een Frans dorpje treffend beschreven – prachtig en zeer menselijk zijn de scènes rond de burgemeester – je voelt ook voortdurend de dreiging van een land in oorlog en de angst dat een van de hoofdpersonages iets zal overkomen. De tekeningen van Ers scheppen een sfeer op maat van de seizoenen. ■

en waarom?'

HEREN, TIJDENS DE GROTE OORLOG WAS LENIN ONS GEHEIME WAPEN...
KLOPT. DOOR DIE OPROERKRAAIER VAN ZWITSERLAND NAAR RUSLAND TE STUREN, HEBBEN WE DE BOLS-JEWISTISCHE STAATSGREEP EEN HANDJE GEHOLPEN. DE NIEUWE RUSSISCHE REGERING HEEFT METEEN EEN VREDES-VERDRAG ONDERTEKEND MET DUITSLAND.

© CIFUENTES / DE LA CROIX / DE LOMBARD UITGAVEN (DARGAUD-LOMBARD nv) 2024

controle, verre van. Ik wilde de mannen en vrouwen die tijdens het conflict een rol speelden zo realistisch mogelijk portretteren: het zijn hun eigen woorden die we 'horen' in het album, en we zien de acties die ze daadwerkelijk ondernamen, gereconstrueerd aan de hand van ooggetuigenverslagen uit die tijd. Welke houding nam de Führer of Mussolini aan? Hoe gedroegen Churchill, Roosevelt en Stalin zich? Maar er waren ook de gewone soldaten, generaals, een paar schrijvers en zelfs een striptekenaar: Hergé!

Khalkin Gol

Heb je tekenaar Vicente Cifuentes geholpen met het zoeken naar documentatie?

Ik gaf hem alle visuele documentatie, maar ik vroeg hem om ze op zijn eigen manier te interpreteren. Vicente tekent heel nauwkeurig – wat essentieel is voor een historische strip – maar hij heeft ook een heel levendige stijl. We hebben de geschiedenis niet benaderd alsof we een bezoek brachten aan een museum, maar we hebben getracht de personages tot leven te brengen, alsof je de actie 'live' meemaakt.

Heb je zelf nieuwe dingen ontdekt over de Tweede Wereldoorlog die je nog niet wist?

O ja. De weinig bekende slag bij Khalkin Gol, in Mongolië in 1939, bijvoorbeeld. Daar werden de Japanners verpletterd door de Russen en dat zijn ze nooit vergeten. Later, toen Hitler Japan tegen de USSR wilde laten vechten, waren de Japanners voorzichtig genoeg om hem niet te volgen. Of het feit dat de Amerikanen, nadat ze Japan hadden verslagen, een oogje dichtknepen voor de criminele experimenten die Japanse wetenschappers uitvoerden op hun gevangenen, in ruil voor de resultaten van deze experimenten ... En nog veel meer.

Welke lessen moeten wij, als mensen, uit deze donkere periode in onze geschiedenis trekken?

Een moeilijke vraag. Na de overgave van het Derde Rijk in 1945 hebben de Amerikanen, die er even aan gedacht hadden Duitsland met de grond gelijk te maken, het land uiteindelijk weer opgebouwd. Ze maakten niet de fout om de verslagen vijand te vernederen, wat wel gebeurde bij het Verdrag van Versailles in 1918, toen de verslagen Duitsers werden veroordeeld en vernederd. Het is mogelijk dat het Westen, en de Verenigde Staten in het bijzonder, na de ineenstorting van de USSR in 1989-1991, een historische kans hebben gemist door wrok op te wekken bij de Russische leiders, zoals blijkt uit de houding van Poetin. Dat is een les uit de geschiedenis die toen niet doorgedrongen is. ■

© ERS / DUCOMIER / DE LOMBARD UITGAVEN (DARGAUD-LOMBARD nv) 2024

NA EEN TUSSENSTOP IN KÖNIGSBERG LANDEN ZE DE VOLGENDE DAG IN MOSKOU.
OM 18 UUR WORDEN DE DUITSERS DOOR STALIN EN MOLOTOV ONTVANGEN IN HET KREMLIN.
WE MOETEN TOT EEN OVEREENKOMST KOMEN MET DUITSLAND, EN ONZE RESPECTIEVE INVLOEDSSFEREN IN OOST-EUROPA BEPALEN.
ZEKER!
NADAT DE LAATSTE PUNTEN ZIJN UITGEWERKT, WORDT HET VERDRAG ONDERTEKEND DOOR MOLOTOV EN VON RIBBENTROP. IN DE OVEREENKOMST IS EEN GEHEIME CLAUSULE OPGENOMEN: DE VERDELING VAN POLEN TUSSEN DUITSLAND EN RUSLAND.
STALIN IMPROVISEERT EEN KLEIN FEESTJE...
IK WEET DAT HET DUITSE VOLK VAN ZIJN FÜHRER HOUDT. IK WIL KLINKEN OP ZIJN GEZONDHEID!
IK HOORDE VAN UW PROBLEMEN MET JAPAN. ALS U DAT WENST, KUNNEN WE BEMIDDELEN.
IK KEN DE AZIATEN BETER DAN U. ZE MOETEN STEVIG DOOR ELKAAR WORDEN GESCHUD*.

© CIFUENTES / DE LA CROIX / DE LOMBARD UITGAVEN (DARGAUD-LOMBARD nv) 2024

VOORPUBLICATIE UIT **DE TWEEDE WERELDOORLOG IN STRIP**
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/SMMAG

IN LONDEN VERNEEMT CHAMBERLAIN DAT DUITSLAND EN DE SOVJET-UNIE EEN NIET-AANVALSVERDRAG HEBBEN ONDERTEKEND.
IK BEN ONTZET! WE MOETEN ONS MILITAIR BIJSTANDSAKKOORD MET POLEN ZO SNEL MOGELIJK FINALISEREN!
IN PARIJS IS DALADIER VERBLUFT.
RUSLAND LAAT ONS VALLEN. WE MOETEN METEEN DE POLEN GERUSTSTELLEN.
IN BERCHTESGADEN, HITLERS ADELAARSNEST IN DE BEIERSE ALPEN.
MEIN FÜHRER, DE BRITSE AMBASSADEUR HENDERSON WENST U TE SPREKEN.
LAAT HEM BINNEN.
IK BRENG U EEN BERICHT VAN MR. CHAMBERLAIN. WE MOETEN KOSTE WAT HET KOST EEN OORLOG VERMIJDEN!
MENEER HENDERSON, DE ENIGE SCHULDIGEN ZIJN DE BRITTEN, DIE DE POLEN ERTOE HEBBEN AANGEZET MIJN VOORSTELLEN BETREFFENDE DANTZIG TE VERWERPEN.

© CIFUENTES / DE LA CROIX / DE LOMBARD UITGAVEN (DARGAUD-LOMBARD NV) 2024

VOORPUBLICATIE UIT **DE TWEEDE WERELDOORLOG IN STRIP**
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/SMMAG

OP 1 SEPTEMBER 1939, OM 4.50 UUR 'S OCHTENDS, VALLEN DE DUITSE VLIEGTUIGEN EN TANKS POLEN AAN. DE INFANTERIE VOLGT...
DE DUITSERS ZIJN NIET TE STUITEN.

© CIFUENTES / DE LA CROIX / DE LOMBARD UITGAVEN (DARGAUD-LOMBARD nv) 2024

VOORPUBLICATIE UIT **DE TWEEDE WERELDOORLOG IN STRIP**
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/SMMAG

DE DUITSE ARTILLERIE EN VLIEGTUIGEN BOMBARDEREN HET SCHIEREILAND WESTERPLATTE VOOR DE HAVEN VAN DANTZIG.
NA ZICH OP HELDHAFTIGE WIJZE TE HEBBEN VERDEDIGD, ZAL HET GARNIZOEN ZICH OP 7 SEPTEMBER OVERGEVEN.
IN LONDEN ONTVÄNGT CHAMBERLAIN WINSTON CHURCHILL...
WINSTON, U HEBT VAAK KRITIEK OP MIJ GEUIT, TOCH MOET IK HET U VRAGEN. WILT U ALS *FIRST LORD OF THE ADMIRALTY** TOETREDEN TOT MIJN REGERING?
JAZEKER!
IN PARIJS OVERLEGT DALADIER MET GENERAAL GAMELIN.
HET IS UITGESLOTEN DAT WIJ DE POLEN TE HULP SCHIETEN. FRANKRIJK EERST!
IK DEEL UW MENING.

© CIFUENTES / DE LA CROIX / DE LOMBARD UITGAVEN (DARGAUD-LOMBARD NV) 2024

VOORPUBLICATIE UIT **DE TWEEDE WERELDOORLOG IN STRIP**
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/SMMAG

HERBERT VERRETH

Vele stripliefhebbers zitten nu al de dagen af te vinken tot 27 november, want dan verschijnt het zevende boek uit de reeks De Adelaars van Rome van de Zwitserse stripauteur Enrico Marini.

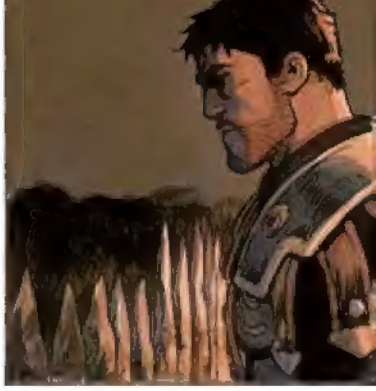

De historische achtergrond van De Adelaars van Rome

‘Marini zit heel dicht bij de historische bronnen’

Marini tekent alsof je je in het Oude Rome of Germania bevindt en vertelt op een meeslepende manier een verhaal dat gebaseerd is op historische feiten. Maar hoe historisch verantwoord zijn de gebeurtenissen die Marini in De Adelaars van Rome beschrijft? We vroegen het aan Herbert Verreth, doctor in de Oude Geschiedenis en wetenschappelijk medewerker Oude Geschiedenis aan de KU Leuven.

Glossarium

Herbert, je bent niet alleen universiteitsmedewerker, maar ook een groot strip- en filmliefhebber én fan van de serie De Adelaars van Rome.

Herbert Verreth: Zoals de meeste classici en oudhistorici ben ik inderdaad een fan van De Adelaars van Rome. De serie is wat mij betreft terecht een groot publiekssucces en bereikt heel veel mensen, waaronder veel leerlingen Latijn en Grieks. Positief aan de reeks is dat ze historisch behoorlijk oké is, met prachtige tekeningen en een spannend opgebouwd verhaal.

Volgt de serie dan volgens jou zo accuraat mogelijk de historische lijn?

Een heel mooie illustratie die aantoont dat Marini het historische kader heel serieus neemt, is het glossarium achteraan. Daarom neemt hij in de tekst zelf heel bewust een aantal Latijnse termen op, maar dan zonder voetnoten erbij, zodat de tekst heel natuurlijk leest en je achteraan meer uitleg over die termen kan lezen. Dat doen enkel stripauteurs die zichzelf historisch serieus nemen. Er staan geen fouten of domme dingen in de strip. Dat zit dus echt wel goed.

Arminius

Is de Germaanse krijgsheer Arminius wel degelijk een historische figuur?

Dat is hij zeker. Als een classicus of oudhistoricus in een historisch kader de naam Arminius leest, ook al is het personage nog een jongen zoals in het begin van de stripreeks, dan weet hij dat het verhaal naar de Varusslag zal leiden.

Anderzijds is er relatief weinig geweten over die slag, zodat striptekenaars of filmmakers – bijvoorbeeld van een televisieserie als Barbaren – dingen moeten verzinnen om het verhaal boeiend te maken, om er een verhaallijn in te krijgen. Zo is een figuur als Marcus Falco (n.v.d.r. de Romeinse vriend van Arminius in De Adelaars van Rome) helemaal verzonnen.

Bij mijn weten is er echter geen enkele historische bron die vermeldt dat Arminius in de stad Rome zelf zou geweest zijn, zoals in de strip wel gebeurt en zoals ook in sommige wetenschappelijke studies gesuggereerd wordt. Wat we wel weten is dat hij officier is geweest in het Romeinse leger, waarschijnlijk in Gallia, aan de overkant van de Rijn, omdat de Germaanse Cherusci min of meer bevriend waren met de Romeinen. Ook Segestes, een van de leiders van de Cherusci die helemaal pro-Romeins is, en zijn dochter Thusnelda, de echtgenote van Arminius (die ook voorkomen in het zevende boek) hebben werkelijk bestaan.

Wat weten we nog meer over Arminius?

Historisch had Arminius een jongere broer, Flavus ('de blonde'), die eveneens in het Romeinse leger diende. Hij komt niet in de strip voor, maar wel in de serie *Barbaren*. Arminius moet binnen de stam Cherusci tot de hogere Germaanse klasse behoord hebben. Zoals alle Germanen moet hij een zware militaire training gekregen hebben. Daar gingen ze prat op, op hun kracht en hun militair vermogen, hun wapenkunde.

Arminius was dus officier in het Romeinse leger, bij de auxilia, de hulptroepen. Daar begon hij te beseffen dat Rome nooit tevreden zou zijn met de westelijke kant van de Rijn, dat de Romeinen ook de oostelijke kant zouden willen veroveren. Toen de verwaande gouverneur Varus benoemd werd, heeft Arminius een plan beraamd om de Romeinen een lesje te leren.

Keizer Augustus

Dan stond Arminius meteen tegenover de machtige keizer Augustus.

Onder keizer Augustus was Drusus, de broer van de latere keizer Tiberius, al actief met expedities over de Rijn, maar

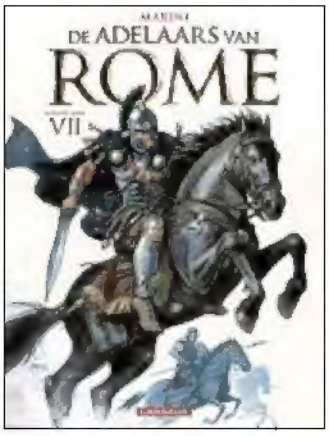

DE ADELAARS VAN ROME 7
Zevende boek
MARINI
HC | 64 pag. | € 17,99 | SC | € 11,99 | 27 nov

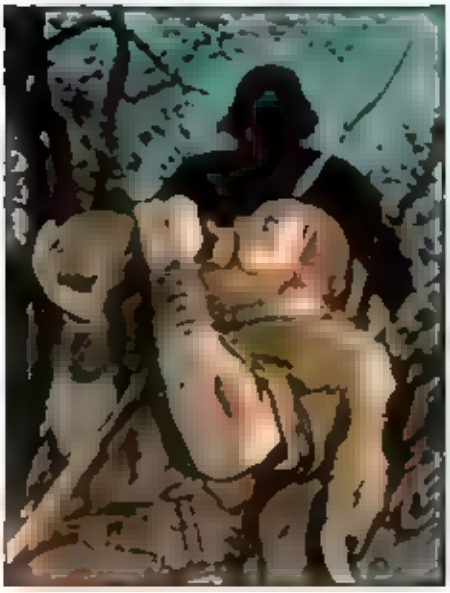

Varus ging daarin een stapje verder. Dat gebeurde op bevel van keizer Augustus, die eigenlijk een bufferprovincie wilde creëren tussen de Rijn en de Aelbe, de huidige stroom Elbe, zodat het eindelijk afgelopen zou zijn met de Germaanse invallen over de Rijn of de Maas en de plundertochten bij de rijke Gallo-Romeinen die daar woonden.

Rome verwachtte niet heel veel winst uit het gebied te halen. Er was nog weinig kennis van mijnbouw, edelmetaal was er nauwelijks te vinden, er was geen brede cultuur met kunstwerken. Dat Rome er beter van zou worden was dus niet de reden om Germania binnen te vallen, zoals dat voor andere gebieden rond de Middellandse Zee wel het geval was. Rome nam hierin dus een wat halfslachtig standpunt in. Men wilde het gebied wel pacificeren, maar niet veel meer dan dat.

Op het moment dat het plan van Arminius lukte om een groot deel van de Germaanse stammen bij elkaar te krijgen, vernietigden ze drie Romeinse legioenen in een confrontatie die nu de Varusslag wordt genoemd. De anekdote vertelt dat keizer Augustus in een colère schiet en woedend uitroept 'Varus, geef me mijn legioenen terug!' Alles bij elkaar zijn er in die slag toch zowat 20.000 Romeinen gedood, naar schatting een tiende van het totale Romeinse leger van toen. Een serieuze bedreiging dus.

De Varusslag

Wat de historische rol van Arminius der Cheruskische speelt?

De figuur van Arminius kennen we een beetje door de veldslag, maar daarna beginnen we hem beter te kennen dankzij de Romeinse auteur Tacitus. In zijn *Annales* beschrijft Tacitus de geschiedenis vanaf 14 na Christus. Augustus is dan dood. Tiberius is de nieuwe keizer en die beslist dat de Germanen op hun beurt een lesje moeten krijgen om de nederlaag te wreken. Hij stuurt dan Germanicus, de oudste zoon van zijn broer Drusus, naar Germania.

Germanicus wordt nauwgezet gevolgd door Tacitus als hij de plek bezoekt waar de veldslag heeft plaatsgevonden. Het is voor Tacitus een gelegenheid om over de Varusslag en de rol van Arminius te vertellen. Voor de rest zijn er weinig historische bronnen teruggevonden. Er is ergens nog een grafschrift van een centurio die daar gestorven is, maar dat is het eigenlijk.

De plek waar de slag heeft plaatsgevonden is uiteindelijk toch gelokaliseerd?

Het heeft nog heel lang geduurd voor we te weten zijn gekomen waar de slag juist heeft plaatsgevonden. Tacitus spreekt over grote wouden en bergen, iets als de Alpen en Pyreneeën. Later zou blijken dat Tacitus niet wist waar hij het over had. In zijn beleving lagen in de Germaanse landen altemaal bergen en bossen. Waarschijnlijk dacht hij dan eerder aan de Karpaten.

Het is pas in 1988 dat de plaats met zekerheid bepaald werd. Dat bleek absoluut niet in een berg- of boslandschap te zijn, maar midden in een moeras. Ingefluisterd door Arminius volgde Varus met zijn troepen een vrij smal pad, met als gevolg dat de troepen een langgerekte colonne vormden. Zo konden de Germanen langs opzij aanvallen en de troepen systematisch uitroeien, omdat die niet defungin stelling konden gezet worden. In Kalkriese nabij Osnabrück in Duitsland is er effectief over vijf kilometer Romeins legermateriaal teruggevonden, en een aantal munten waarop de naam van Varus geslagen is. Dat is dus zeker.

Thusnelda

En dan komt Germanicus naar Germania.

Het is de bedoeling van Germanicus om wraak te nemen. Zo leren we Arminius kennen als een van de leiders van de Cheruski die opnieuw probeert een coalitie tegen Germanicus op te zetten. Dat lukt niet zo goed. De meningen onder de Germanen zijn verdeeld. Dat lezen we ook in boek 2 van De Adelaars van Rome.

Het verhaal van Segestes en zijn dochter Thusnelda, die geschaakt werd door en getrouwd is met Arminius, en terug gerooft werd door haar vader, lijkt overeenkomsten te kloppen, want dat staat in de *Annales* bij Tacitus. Op dat vlak zit Marini evenzeer dicht bij de bronnen. Ook op het vlak van de bewapening, de troepen en de kampen heeft Marini zich goed gedocumenteerd. Zonder alles in detail bekeken te hebben, kwam het mij toch authentiek over.

Maar tussen Flavus, de historische broer van Arminius en Marcus Furius is er geen parallel?

Neen, maar ik vraag me toch af of er iets meer is, want in *Barbaren* heb je eenzelfde verhaal van de jonge Arminius die naar Rome gebracht wordt en als Romein opgroeit. Bij Tacitus en andere bronnen heb ik daar echter geen spoor van gevonden. Het gebeurde wel dat bepaalde krijgsgevangenen uit barbaarse gebieden naar Rome werden gebracht, en het is natuurlijk een handige scenariovondst om iemand beide kanten te laten kennen. Het is veel plausibeler om iemand het Romeinse leger te laten verstaan die zelf deel uitmaakte van dat leger en kon denken als een Romein.

Vida en Lee op het strand.

© 2024 ROBERTS - SCHUITEN - DARGAUD BENELUX (DARGAUD-LOMBARD nv)

Drang van Adam Roberts en François Schuiten

Waar vervreemding kunst wordt

DRANG
ROBERTS, SCHUITEN
HC | 128 pag. | € 37,99 | 4 dec

Er is iets aan de hand met de mensheid. Plots voelen sommige mensen de drang om voorwerpen mee te nemen en op bepaalde plaatsen te verzamelen. Dat kan gaan om een schroefdopje van een flesje bier, of een botermesje met nog wat restanten boter, of een oud model van een telefoontoestel. Maar sommige verplaatste voorwerpen zijn complexer. Neem nu bijvoorbeeld een processor van een computer, of de turbine van een experimentele straalmotor. Op die verzamelplaatsen worden de voorwerpen opgestapeld, of eigenlijk met elkaar verbonden als een soort driedimensionale legpuzzel. Zo ontstaan nieuwe bouwwerken van allerlei vormen en formaten.

Waar komt die drang van die mensen vandaan – het zijn er algauw enkele duizenden– en wat is de bedoeling van die nieuw gebouwde constructies?

MYSTERIE

In de vervreemdende novelle *The Compelled* van de Britse scifi-auteur Adam Roberts volgen we enkele van die personages op hun tocht.

'Bij het schrijven van *The Compelled* hoopte ik een sfeer van sciencefictionachtig mysterie te creëren, een gevoel van verwondering dat net zo goed werkt door een reeks visuele beelden als door een opeenvolgende verhaallogica en rationele wereldopbouw', vertelde Roberts over zijn novelle. 'Schrijven was een proces van jongleren met verschillende personages met verschillende achtergronden en situaties en ze langzaam bij elkaar brengen voor de grote finale.'

Dat die wonderlijk bizarre wereld niet alleen uit tekst mocht bestaan maar ook, en misschien zelfs vooral, uit beelden, was van bij het ontstaan duidelijk. Zo had de oorspronkelijke uitgever John Schoenfelder, van uitgeverij NeoText, het bedacht. 'Een van de spannendste dingen aan dit project was de kans om samen te werken met François Schuiten,' zei Roberts, 'een kunstenaar die ik al lang bewonder en wiens werk zo briljant en krachtig resoneert met dat soort droompotente visualisatie in *The Compelled*.'

FRANÇOIS SCHUITEN

François Schuiten was de perfecte keuze. Want wie kan beter die imaginaire constructies ontwerpen, nauwkeurig en vol verbeelding, dan de man die ons moois als Duistere steden gaf.

Ook Schuiten was enthousiast: 'NeoText heeft een volledig innovatieve manier om het creatieve proces te benaderen. In een tijd waarin de graphic novel-industrie in cirkels draait, betreedt NeoText een nieuw pad en slaat het bruggen tussen proza, comics en filmische verhalen. Toen ik mijn carrière begon, was het een cruciaal moment voor comics, met de publicatie van tijdschriften als *Heavy Metal*. Ik denk nu terug aan dat historische moment, nu NeoText vooruitkijkt naar de toekomst.'

Uitgeverij Dargaud brengt een uitgebreide editie van het boek *Drang*, dat oorspronkelijk in 2020 bij NeoText onder de titel *The Compelled* verscheen. *Drang* is geen gewoon boek. Door de rijkdom aan ideeën en beschouwingen over de mensheid en de krachtige visuele aanpak kan je er uren in verdwalen, ook nadat je het gelezen en herlezen hebt. ■

Bron: altaplana.be

Ava Gardner neemt een moment rust na een heftige persconferentie.

© 2024 Standaard Uitgeven

Ava, zwoel en magistraal

48 uren uit het leven van filmdiva Ava Gardner

ICONISCHE FILMDIVA

'Wat ik ook doe om mezelf in de vernieling te helpen: ik slaag erin om te overleven'

Met deze quote vatte filmactrice Ava Gardner perfect haar turbulente leven samen. Ava Gardner behoort samen met Marlene Dietrich, Marilyn Monroe en Greta Garbo tot dat select clubje iconische filmdiva's uit de hoogdagen van Hollywood, de jaren '30 tot de jaren '50. Niet voor niets noemde de Franse auteur, surrealist en filmmaker Jean Cocteau haar 'het mooiste dier ter wereld'.

Gardners huwelijken met acteur Mickey Rooney, jazzmusicus Artie Shaw en vooral zanger, acteur Frank Sinatra, haar relaties met miljardair Howard Hughes, met acteur George C. Scott en stierenvechter Luis Miguel Dominguín waren voer voor ontelbare artikels in de roddelpers. Je zou bijna vergeten dat ze ondertussen ook een indrukwekkende filmcarrière had opgebouwd met klassiekers als *The Killers*, *The Snows of Kilimanjaro*, *Mogambo* en *The Sun also rises*.

THE BAREFOOT CONTESSA

Zo'n leven en zo'n carrière in een stripadaptatie gieten, dat is onbegonnen werk, moet ook scenarist Emilio Ruiz gedacht hebben. 48 uur uit het leven van Ava Gardner volstonden om een boeiend verhaal te vertellen. Het zijn dan ook niet zomaar 48 uren. De filmactrice reist naar Rio de Janeiro om haar film *The Barefoot Contessa* te promoten, een onderdeel van een hele wereldtournee. De film – over een danseresje dat het wil maken in Hollywood van regisseur Joseph L. Mankiewicz en met Humphrey Bogart in de mannelijke hoofdrol, was deels gebaseerd op het leven van een andere Hollywoodactrice, Rita Hayworth, maar ook op het leven van Ava Gardner zelf. Gardner wandelde bijvoorbeeld zelf graag blootsvoets door het leven. Voor de film leerde ze flamenco en dat bleef haar geliefkoosde dans.

Wat er in die 48 uur in Rio gebeurde, maakt iemand zelden op een heel leven mee. Adoratie, bijna verafgoding, tederheid, vriendschap maar ook politieke chaos, bedrog, geweld, afpersing, corruptie. De biopic *Ava* is een rollercoaster van emoties en gebeurtenissen, een femme fatale waardig.

Tekenaar Ana Miralles, die al eerder met Ruiz *Op zoek naar de eenhoorn*, *Mano en Mano* en *Muraqqa* maakte, brengt die broeierige sfeer van Brazilië in de jaren '50 meesterlijk tot leven. Zwoel, niet alleen door het klimaat, maar vooral door de passie. ■

AVA
MIRALLES RUIZ
HC 112 pag € 24,99 13 nov

© 2021 Standard Uitgeverij

OORPUBLICATIE UIT **AVA**
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/SMMAG

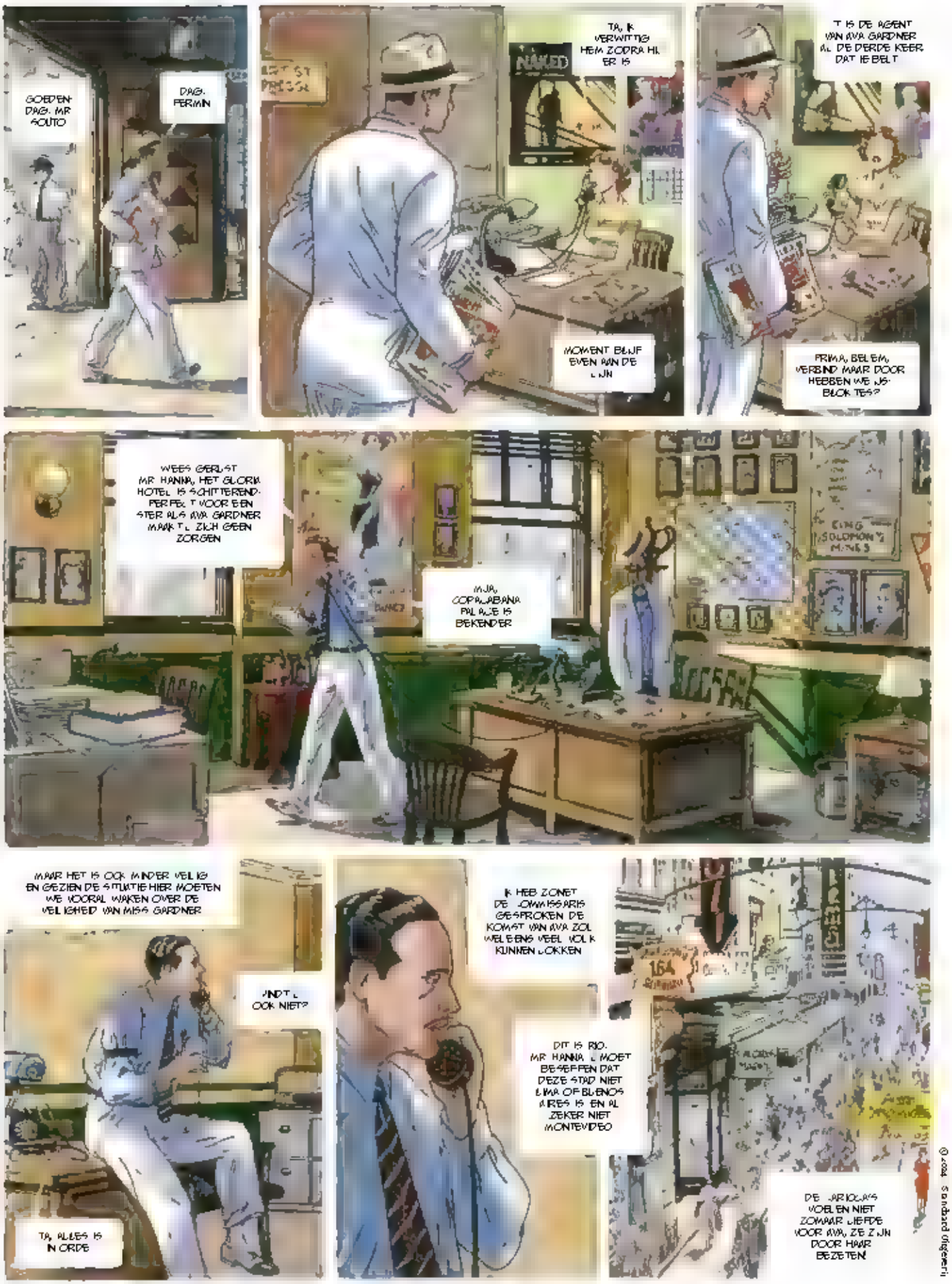
GOEDEN DAG, MR SOUTO
DAG, FERMIN
TA, IK VERWITTIG HEM ZODRA HIJ ER IS
NAKED
MOMENT BLIJF EVEN AAN DE LIJN
IT IS DE AGENT VAN AVA GARDNER AL DE DERDE KEER DAT IE BELT
PRIMA, BELEM, VERBIND MAAR DOOR HEBBEN WE JS BLOK TES?
WEES GERUST MR HANNA, HET GLORIA HOTEL IS SCHITTEREND PERFECT VOOR EEN STER ALS AVA GARDNER MAAK T L ZICH GEEN ZORGEN
KING SOLOMON'S MINES
MJA, COPACABANA PALACE IS BEKENDER
MAAR HET IS OOK MINDER VEILIG EN GEZIEN DE SITUATIE HIER MOETEN WE VOORAL WAKEN OVER DE VEILIGHEID VAN MISS GARDNER
VINDT L OOK NIET?
TA, ALLES IS IN ORDE
IK HEB ZONET DE COMMISSARIS GESPROKEN DE KOMST VAN AVA ZOL WELEENS VEEL VOLK KUNNEN LOKKEN
DIT IS RIO. MR HANNA, L MOET BESEFFEN DAT DEZE STAD NIET LIMA OF BUENOS AIRES IS EN AL ZEKER NIET MONTEVIDEO
164
DE ARIOLAS VOELEN NIET ZOMAAR LIEFDE VOOR AVA, ZE ZIJN DOOR HAAR BEZETEN
© 2004 Standaard Uitgeverij

VOORPUBLICATIE UIT **AVA**
LEES VERDER OP WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/SMMAG

ALS JULLIE LANDEN IN GALEÃO. STAP DAN NIET UIT VOOR IK ER BEN
IK ZAL ERVOOR ZORGEN, WEES GERUST
DE GRINGO'S SNAPPEN ER NIKS VAN:
IN HUN OGEN S DE REST VAN DE WERELD EEN VOORSTAD VAN LOS ANGELES.
MR SOUTO
TA, BELEMA?
MR KRYMCHAK TOWSKY BELDE OM DE DAG MET DE ZAKENLUI TE ORGANISEREN
DAT WERD TIJDVERDER NOG ETEN?
DE VERANTWOORDELIJKEN VAN HET POËZIEFESTIVAL WILLEN WETEN OF JIJ EEN PAAR VERZEN IN HET PORTUGEES WIL VOORDRAGEN BIJ DE PRIJSUITREIKING
GEEN IDEE! DAT ZAL IK HAAR MOETEN VRAGEN
HOE LAAT WORDEN WE VERWACHT VOOR DE AFTRAP IN HET MARACANÃ-STADION?
OM ACHTTIEN UUR STIPT IK GING HET NIET ZEGGEN
DAT S ALLES DENK IK
WE MOETEN DE JOURNALISTEN EN HET HOTEL LATEN WETEN DAT HET VLIEGTUIG VERTRAGING HEEFT
GENOTEERD VERTREK?
TA, IK GA NAAR DE AMBASSADE OM DIPLOMATIEKE PASPOORTEN TE VRAGEN
ZE WILLEN RECHTSTREEKS NAAR HET HOTEL ZONDER LANGS DE DOUANE TE GAAN WIE NIET WAAGT NIET WINT

© 2014 Standaard Uitgeverij

VOORPUBLICATIE UIT **AVA**
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/SMMAG

ACHDÉ

Nadat Lucky Luke al in eerdere albums in Parijs was beland, geconfronteerd werd met racisme en in de bres sprong voor een dierenrechtenorganisatie, komt hij in het album *Cowboy van het vat* in de wondere wereld van de bierindustrie terecht. Ook niet evident, want er is een ferm biertekort, veroorzaakt door een algemene staking. Vakbonden, rijke industriëlen en natuurlijk de Daltons zijn de voornaamste bedreigingen voor de rust van de cowboy.

© LUCKY COMICS 2024

Lucky Luke verandert echt van universum

Sinds tekenaar Achdé begon te teamen met scenarist Jul is er na het legendarische duo Morris Goscinny opnieuw een gouden duo aan het werk dat de westernheld Lucky Luke komische, verrassende en ook soms maatschappijkritische avonturen laat beleven. Wat is het geheim van die succesformule? We vroegen het aan Achdé.

Geen indianen

Jul komt met zijn scenario's steeds onverwacht uit de hoek. Wat zijn volgens jou zijn sterke punten?

Achdé: Jul verwerkt graag 'de tijdgeest' in zijn verhalen en dat doet hij met veel talent en humor. De Israëlieten en hun tradities, racisme en slavernij, de relatie tussen Frankrijk, de VS en het kapitalisme, dierenrechten en sociale bewegingen.

Voor mij is de opgave dan om zijn scenario's zodanig in beeld te brengen en de tekeningen zodanig uit te werken dat het verhaal grappig en toegankelijk blijft voor zoveel mogelijk lezers, jong en oud. Maar uiteindelijk, ook al kost het veel werk, slaat het resultaat duidelijk aan en daar ben ik blij om.

Wat trok je in het bijzonder aan in Cowboy van het vat?

In 2008 had ik samen met uitgever Claude de Saint Vincent een opzet voor een dergelijk verhaal bedacht, maar Jul heeft het uiteindelijk met veel inventiviteit en humor geschreven. Voor het eerst verandert Lucky Luke echt van universum. Hij verlaat het Westen met zijn oneindige landschappen, zijn wildernis en zijn indianen en trekt naar het Oosten, met zijn smerige voorsteden, zijn uitgebuite arbeiders, zijn sociale bewegingen en een 'ander' soort Amerika. Het is een Amerika waar we minder van houden, het Amerika van het schandalige kapitalisme, waar de mens uiteindelijk niet meer is dan een radertje in het wiel ten voordele van enkelen.

Het is geen indianenoorlog die Lucky Luke zal moeten beslechten, maar een arbeidersoorlog! Veel moeilijker, geloof me! (Lacht.)

Sponzen

Voeg je eigen elementen aan het verhaal toe?

Met Jul is het leven niet altijd 'een lange stille rivier'! Zoals alle kunstenaars heeft hij soms het gevoel dat zijn keuzes van beelden de enig mogelijke zijn, wat het niet altijd makkelijk maakt. Het begin van onze samenwerking voelde een beetje als een sport aan! (Lacht.) Dus kwamen we tot een mooie overeenkomst: ik raak niet aan zijn tekst en dialogen en hij bemoeit zich niet met mijn lay-out en tekeningen. Die vorm van samenwerking werkt heel goed.

Er kan een uitzondering zijn als Jul een fout maakt tegen het universum van Morris, of als ik eens een goede gag bedenk waarover de redacteur enthousiast is. (Ja, dat gebeurt soms!) Dus ja, ik voeg visuele gags toe, zoals wanneer Lucky Luke er bij de dokter sneller van door gaat dan zijn schaduw, of grafische knipoogjes die de actie ondersteunen, zoals mijn 'hommage' knipoog aan de twee oude mannetjes in het theater uit The Muppet Show. Ook bij de nevenpersonages, op affiches of in het decor, zal je grappige extraatjes herkennen.
O ja, ik moet toegeven dat ik dit keer een beetje contractbreuk heb gepleegd: de cover is helemaal van mij en het was een beetje een sport om die erdoor te krijgen! (Lacht.)

Achdé, wie zijn eigenlijk de vijf mensen die je werk hebben beïnvloed?

Maar vijf? Onmogelijk! Grafisch gezien zijn er **Uderzo**, **Jack Davis** en **Tex Avery** voor de beweging, expressie en gekte in hun verhalen, **Morris** voor zijn kadrering en paarden, en **Franquin** en **Will Eisner** voor hun inventiviteit. Voor de teksten zijn dat **Pierre Desproges**, **Kipling** en **Clifford D. Simak**. Ik hou van hun woordenrijkdom en stijl. Maar ik zal er ongetwijfeld een paar vergeten.

Als kunstenaars zijn we allemaal 'sponzen'. We voeden ons met wat we zien of horen. Voor mijn laatst verschenen album, *AÏE!*, werd ik bijvoorbeeld geïnspireerd door mijn herinneringen aan de medische wereld waarin ik gewerkt heb. Kortom, ik pik alles op wat ik kan krijgen! (Lacht.) ■

DE NIEUWE AVONTUREN VAN LUCKY LUKE 11
Een cowboy onder druk
JUL, ACHDÉ
SC 48 pag € 8,99 27 nov

Olrik, vriend of vijand?

©2024 Uitgeverij BLAKE & MORTIMER Studio Jacobs Dargaud-Lombard nv

IN DE CEL

Olrik is een evenwaardig tegenstander van Blake en Mortimer even dapper even intelligent Het enige verschil is zijn andere visie op de mensen en de dingen Zijn buitengewone lichtzinnigheid maakt dat hij over iedereen emotieloos en zonder enige vorm van medegevoel kan oordelen wat zijn minachting voor de mensen verklaart

Zo typeerde E P Jacobs, de schepper van de legendarische stripreeks Blake en Mortimer een van de grootste schurken uit de stripgeschiedenis

Gelukkig zit Olrik in een Britse cel als het 30ste avontuur van Blake en Mortimer, *Getekend Olrik*, begint Maar Olrik zou zijn arglistige zelf niet zijn als hij niet zo snel mogelijk op vrije voeten zou komen En dan nog wel dankzij professor Philip Mortimer en kapitein Francis Blake Hoe is het zover kunnen komen?

FREE CORNWALL

Ogenschijnlijk drie van elkaar losstaande gebeurtenissen liggen aan de basis Het anders zo rustige stadje Saint Connecs in Cornwall wordt opgeschrikt door terroristische bomaanslagen gepleegd door de terreurbende Free Cornwall Group Het doelwit wordt duidelijk gevormd door de economische migranten, voornamelijk uit India en Pakistan die de laatste maanden de Engelse zuidkust bereiken Kapitein Blake moet zo snel mogelijk proberen nieuwe aanslagen te voorkomen en achter de identiteit trachten te komen van de mysterieuze leider van de terreurgroep de Grote Druïde

Maar er is meer Dezelfde Grote Druïde wil namelijk het graf van koning Arthur vinden vooraleer hem zijn de verhalen rond Arthur geen legendes maar wel degelijk gebaseerd op historie, en wie het magische zwaard Excalibur bezit die bezit de macht

Ook professor Mortimer zal actief aanwezig zijn in Cornwall Zijn nieuwste uitvinding de graafmachine de Mole zal daar uitgetest worden

UIT DE CEL

Door overbevolking in de Britse gevangenissen krijgt Olrik in zijn cel het gezelschap van twee terroristen van de Free Cornwall Group Via hen leert hij de Grote Druïde en diens plannen kennen Hij sluit een akkoord met Blake in ruil voor zijn vrijlating maakt hij de volgende doeleinden van de Free Cornwall Group bekend Maar is Olrik te vertrouwen? En wat heeft het in twee gekliefde rotsblok met heide te hebben?

Het was tekenaar André Juillard die scenarist Yves Sente wist te overtuigen om hun zevende gezamenlijke Blake en Mortimer-verhaal in het zuidwesten van Engeland te situeren Hij heeft namelijk van het tekenen van heidse landschappen Helaas zou *Getekend Olrik* Juillards laatste album worden overleed op 31 juli 2024 Hermee verliest de stripwereld een groot tekenaar met een belangrijk oeuvre en een groot man ■

BLAKE & MORTIMER 30
Getekend Olrik
JEAN-LUC JUILLARD
HC Luxe 64 pag € 19,50 SC € 14,99 27 nov

BLAKE & MORTIMER 30
Getekend Olrik
JEAN-LUC JUILLARD
HC Oblong 64 pag € 29,99 27 nov

Olrik wordt aan de strop gehangen

©2024 Uitgeverij BLAKE & MORTIMER Studio Jacobs Dargaud-Lombard nv

Stinkende potjes,big pharma

HAAT TEGENOVER AGENTEN

'Ik heb een id ote haat tegenover agenten bekende de Franse auteur Leo Malet 1909-1996 eens t dens een nterv ew 'Ik ben noo t zo'n fan geweest van agenten en k wi de een echt walgeli k personage creëren Maar omdat ik er zonder dat k het wilde een beet,e van mezelf n stopte, kwam h toch sympath eker over dan k had gedacht

Malet schreef t ental en boeken voornameli k po iciers en romans noirs onder diverse pseudon emen, maar het is met z jn boeken rond de privédetective Nestor Burma dat hij beroemd werd N et het minst door de stripadaptaties d e Jacques Tard Emmanuel Moynot N colas Barra en François Ravard van z n romans maakten

Dat gebeurde haast toevall g want Malet was abso ut geen strip fan Maar toen h n een u tsta raam het album *De demon van de Eiffeltoren* uit de serie Isabelle Avondrood zag ggen was h met een verkocht H contacteerde de auteur Jacques Tard en een nieuwe stripheld was geboren

20STE ARRONDISSEMENT

Jacques Tard tekende en bewerkte zes Nestor Bur ma-verha en waaronder de k assiekers *Sluiers over de Pont de Tolbiac* en H eb e me a s 'ijk gez en? vooraleer h de fakke aan de co ega's doorgaf Maar net a s bij z jn andere legendansche str preeks Isabe e Avondrood waarvoor h n 2023 nog een aatste album tekende *De baby van Buttes-Chaumont* wou h nog een keer de morsige detective tot leven laten komen

Tardi houdt erwan om Nestor Burma een zaak te laten oplossen die z ch voornameli k in een bepaa de wi k in Parijs afspeelt Voor Herrie in *Ménilmontant* koos hi voor het 20ste arrond ssement de buurt waar hi zelf woont maar d e niet d rect wordt bezocht door toe- nsten, met uitzondering van het daar gelegen kerkhof Père Lachaise

Inspirat e haa de Tard b een van Malets onafgewerkte verhalen uit de Les Nouveaux Mystères de Par s-reeks

ZWEETVOETEN

Een moo opgedirkte, flamboyante dame komt Nestor Burma opzoeken n zijn kantoor Fiat ux Ze over handigt hem een enveloppe, bekent dat ze haar man koelbloed g heeft vermoord en schiet zich vervo gens n Burma's bureau door het hoofd

Het s december 1957 de kerstperiode, en Burma heeft last van een enorme verkoudheid met g gantesche niesbuien Slechts med catie van de firma Mancho zou efficiënt werken N et geheel toevall g of toch wel? heet de dame d e ze fmoord p eegde Mancho Burma gaat op onderzoek voornamelijk n de Pan,se kroegen H ontmoet er de spons d e meer weet over de fam ie Mancho De indringende geur van zweetvoeten die de spons verspreidt s niet het en ge dat er stinkt aan de hele zaak

Met Herrie in *Ménilmontant* beëindigt de nu 78-jarige Jacques Tardi z jn Nestor Burma-reeks in schoonheid De groeze ige sfeerschepp ng van het Pan,s van de jaren '50 de rake type- ring van de karakters. de geweldige dialogen we zullen Tardi s Nestor Burma m ssen ■

Klabakken arriveren op de plaat delict

©Casterman 2024

NESTOR BURMA
Herrie in Men lmontant
HC 192 pag € 29.99 13 nov

‘Zijn het helden of slechts dromers?’

Zo verwoordde de klassieke Romeinse schrijver Gaius Valerius Flaccus nogal cynisch zijn visie op de Griekse en Romeinse helden. In de stripwereld zijn de helden echte helden en ze laten ons dromen.

THORGAL 42
Özurr de Varjaag
[author]
HC 48 pag € 17.99 SC € 9.99 13 nov

DE VIKINGHELD

© C. ROSINSKI – VAN HAMME & E. VIGNAUX – YANN
DE LOMBARD UITGAVEN DARGAUD-LOMBARD nv) 2024

De Varangiaanse garde behoorde in het Byzantijnse leger tot de elite troepen. De strijders van de garde werden geselecteerd op hun moed, hun loyaliteit, hun doodsverachting. Ze droegen graag glinsterende juwelen.

Als Özurr de Varjaag na dertig jaar ballingschap terugkeert en bereid is de weergeld, de bloedprijs, te betalen, verstoort dat behoorlijk de rust van Thorgal en zijn huisgezin. Thorgal had zich namelijk eindelijk naar die omzwervingen gesetteld met Aaricia en Wolvin, en hij moet zijn hulp bij de bouw van een huis voor zijn zoon Jolan staken. Hij wordt door Özurr uitgedaagd voor een tweegevecht op leven en dood. Voor de Varjaag zijn alle middelen in de strijd verdoofd ook de smerigste.

Scenarist Yann put graag uit de rijke Scandinavische traditie om zijn verhalen rond Thorgal te stofferen. Fred Vignaux werd door Rosinski zelf gekozen als zijn opvolger. Beiden staan garant voor een onvervalst Vikingavontuur.

© 2024 ICOGNOV – SENTE – DARGAUD BENELUX (Dargaud-Lombard nv)

EEN HELD ZONDER GEHEUGEN

In *Cuba, waar alles begon*, het zesde album uit de XIII-serie, was Jason Mac Lane erin geslaagd een Russische hacker een spelfiguur uit Cuba te halen en op een vliegtuig richting Moskou te zetten. Maar eens op Russische bodem in album 29 *Moskou – Spaso House* wordt XIII zelf gekidnapt door Nina Orekova, kolonel bij de FSB, de geheime dienst van de Russische federatie. Zij heeft een voorstel voor XIII.

Inzet: het Amerikaanse presidentschap.

In een tijd waarin binge-watchen bon ton is, wordt met het uitgeven van tweemaken het geduld van de lezers weereens op de proef gesteld. *No harm done* voor XIII-lezers, en zo zijn er vele. Het maakt het leesplezier des te prettiger wanneer het tweede deel dan verschijnt. Ze zijn nimmers geoefend. Hoelang hebben ze niet moeten wachten tot de identiteit van XIII eindelijk bekend werd? Hebben zij daarover ook gekaagd? Nee, elk album was het wachten waard.

XIII 29
Moskou – Spaso House
[author]
HC 48 pag € 17.99 SC € 9.99 13 nov

© Gerben 2024

EEN HELD IN EGYPTE

D

album *De prins van de Nil*

in *De hoeder van de Nijl* laten
enarist Valérie Mangin
haar Chrys Mill
Enak naar E

Mar

dat de daders
gezocht
gevaald in de

De hoeder van de Nijl
[illegible]
SC | 64 pag | [illegible]

EEN PIRATENHELD

DE NIEUWE AVONTUREN VAN ROODBAARD 4 Slavenjager
[illegible]
HC 56 pag € 17,99 SC € 9,99 13 nov

Als Baba, de zwarte, trouwe luitenant van Roodbaard getuige is van het brandmerken en folteren van een gevluchte zwarte slaaf op een openbaar plein in Cap-Français tot groot ontzet van de blanke menigte is dat voor hem een mishandeling te veel. En als Roodbaard hem vervolgens vraagt om mee op een bende rovers te jagen die het gemunt hebben op plantage-eigenaars die hun zwarte slaven onmenselijk behandelen, vlucht Baba weg.

Roodbaard zit met een groot probleem, want hij heeft de gouverneur van het eiland Sint Dominicus beloofd de rovers te vatten en zonder steun van Baba wordt dat heel lastig. Maar dan duikt plots Peet de bordenaas op, zelfverklaard dichter avontuurlijker en slavenjager. Peet heeft een voorstel. Een groot aantal gevluchte slaven en ook Baba, hebben zich verenigd op een eiland en Roodbaard en zijn mannen moeten Peet helpen om die slaven terug gevangen te nemen. Als Roodbaard weigert, dreigt Peet ermee Carmen het dochtertje van zijn zoon Eric te vermoorden.

Hijs de zeilen! Roodbaard beleeft eens te meer een machtig spannend avontuur!

EEN HUURMOORDENAAR ALS HELD?

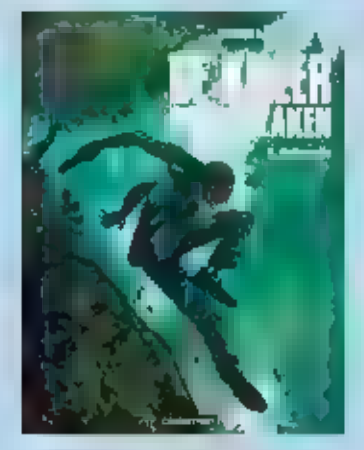

DE KILLER STAATSZAKEN 6
Rigor mortis
MATZ & JACAMON
HC 64 pag € 5,99 27 nov

Een professionele huurmoordenaar gewetenloos en met een geboren argwaan voor de mensheid. Meer dan deze tagline had regisseur David Fincher niet nodig om de stripreeks Le Tueur de killer als basis te gebruiken voor zijn grandioze film *The Killer* gemaakt voor de streamingdienst Netflix.

De stripserie zelf van scenarist Matz en tekenaar Luc Jacamon, is aan het 19de album toe, *Rigor Mortis*. Het is een vervolg op een nieuwe opdracht voor de killer die begonnen in het vorige album *De pelloze afgrond*. En voor het eerst zitten er kleine voegjes in de dikke laag hars die Denis de huurmoordenaar rond zijn gevoelens heeft gesmeerd. Hij heeft namelijk af te rekenen met mensensmokkelaars en kindermisbruikers. Een van de slachtoffers, een jong meisje heeft de moordpartij overleefd en Denis neemt haar onder zijn hoede. Nobel, maar het maakt hem heel kwetsbaar. Dat merkt ook Barbara op zijn contactpersoon bij zijn opdrachtgevers.

© Gerben 2024

EEN HELD IN EEN ROLSTOEL

ALFA 19 - Mr Washington
HERZET, QUEIROLO
SC - 48 pag - € 9,99 - 27 nov

In Cairo worden straatongens geronseld door de zonderlinge Amerikaan Mr Washington. Ze moeten zich enkele weken bezighouden met het recycleren van gebruikte polshorloges en krijgen daarvoor de fantastische som van vijftien dollar per dag. Maar wat de ongenstigen niet weten is dat de te recycleren splinters radium en ander radioactief afval bevatten en uiteindelijk bestemd zijn om bommen te vervaardigen. Tot blijkt dat de ongenstigen ernstig ziek worden van de bestraling. Dokter Megan, die zich om hen lot bekommert, vermoedt dat hier meer achter zit. Ze belt haar vriendin Sybil op.

Die schakelt de Roaches van de CIA in. Een van hen is Dwight Tyler, codenaam Alfa. Maar Tyler heeft zijn laatste avontuur nagenoeg overleefd. Hij is nu aan een rolstoel gekluisterd.

Een kwetsbare Tyler die het vertrouwen van zijn oversten kwijtraakt, dat moet misschien wel de grootste uitdaging uit zijn carrière zijn.

Exotische locaties en veel vonken en vuur, ook tussen de personages. Alfa is bij uitstek dé spionagestripreeks!

EEN HELD IN DE LUCHT

[illegible]
Sonny Tuckson
JOHN, DE LUCK
[illegible]

[illegible] wat niks te beleven, behalve

[illegible]

JEREMIAH 41
Hemels casino
HERMANN
HC - 48 pag - € 7,99 - SC - € 9,99 - 13 nov

Kurdy en Jeremiah moeten een klus afhandelen. Ze moeten een vreemde koker overhandigen aan een onbekend iemand op een haast verlaten plaats. Wat bizar maar de klus brengt cash geld op. Een bus brengt hen naar een desolaat hotel. Slechts één medepassagier stapt daar ook af. Haar naam is Linda, en ze houdt niet van rokers maar het duurt niet eens de tijd van een borrel voor Linda vermoord wordt. Het wordt duidelijk dat Kurdy en Jeremiah zich midden in een clanoorlog bevinden, een van de ergste soort: een broedertwist die enkel kan eindigen met veel bloed.

Als er één gave is die Kurdy en Jeremiah kenmerkt, is het dat de boel ontploft telkens als ze zich ergens laten zien. In het verstoorde apocalyptische Amerika na de atoombom geldt alleen de wet van de overlever. Hermann tekent die dystopische wereld waarin Kurdy en Jeremiah maar al 41 albums lang proberen te overleven alsof ze hem haast kan proeven, ruiken en voelen: stoffig, zweterig, plakkerig, verschaald zuur genaa.

Boom Uitgeverij ©

CORTO MALTESE 17 De ierensnijder
HC 48 pag €2 99 27 nov

'Van alle boten over de hele wereld moest er natuurlijk op de mijne terechtkomen' Met deze begroeting verwelkomt Corto Maltese de tovenares Gurdenmond Daarmee parafraseert hij cynisch Humphrey Bogarts beroemde zin uit de film *Casablanca* Of all the gin joints, in all the towns, in all the world she walks into mine'

Want Corto weet als Gurdenmond in zijn leven komt, betekent dat meestal trouble Ze heeft een opdracht voor hem hij moet namelijk zogezegd als curator voor een Europees museum waardevolle maya antiquiteiten en jade aankopen van een berucht archeoloog of eerder een plunderaar, en die met grote winst verkopen aan Chinese handelaars *Easy peasy*? Niet voor Corto die de deal beslecht met een lading illegale wapens die hij zo snel mogelijk moet proberen te verscheppen

Wat Diaz Canales tevens scenarist van Blacksad, en Pellejero ook nu weer met het album *De leeuwenslijper* presteren is zeden gezien

Je zou haast vergeten dat de mythische zeeman en avonturier par excellence niet gecreëerd werd door hen maar door de in 1995 overleden Italiaanse stripauteur Hugo Pratt

© Dupuis-2014

De onderhandelingen in Malawi met haar ex-vriend Simon een lading geneesmiddelen en drie dozen tramadol in ruil voor de vrijlating van een groep ontvoerde schoolmeisjes dreigen voor Lady S Shan aan het hondert te lopen als twee bewapende helikopters de schuilplaats van Simon naderen De meisjes worden als menselijk schild gebruikt en slechts de koelbloedigheid van Shan a, en natuurlijk een spervuur van rake kogels, kan de meisjes redden

Maar Shan as missie is nog niet afgelopen Ondanks de eerdere confrontatie zal de lading geneesmiddelen en tramadol toch aan Simon na Abdul El Rakim moeten geleverd worden Maar de CIA Shan as werkgever heeft het voorwerp van de ruil ondertussen veranderd De Amerikaanse inlichtingendienst wil namelijk toegang tot de ontginningsmijn van de kostbare en zeldzame grondstof samarium die zich in Malawi bevindt

Lady S werd twintig jaar geleden als een soort vrouwelijke Largo Winch gecreëerd door meester-scenarist Jean Van Hamme Ook met de scenario's van Aymond en Bonifay bij ons haar verhalen boeken

LADY S 17
In de naam van de vader de zoon en het samarium
SC 48 pag €9 99 13 nov

GEEN GEWONE MIDDELEEUWSE HELD

DE RODE RIDDER 284
De blinde troon
VAN GUCHT BONO
SC 48 pag €7 99 13 nov

Reeds jaren is 't geleden, dat voor Andreikum aangeschreden
een adelijk maagd zeer schoon, aankbaar voor een smeede vrouw
Den heer bezat helaas geen geld, dus trok een maagd naar het veld

Zo vergaat het nu eenmaal ridders die legendes worden De ene periode werkt je nog op het land, jaren later worden er liederen over je gezongen De ridder in het geval is natuurlijk geen gewone ridder het is de Rode Ridder En de heldendaad die bezongen wordt is ook niet van de minste De Rode Ridder trekt immers naar Argos een land of eerder een woestenij in de Balkan Daar is ook Aegidius van Trier naartoe getrokken en het is net deze man die Johan wil spreken sterker nog hij wil hem laten berechten Maar vooraleer hij Aegidius zal vinden zal Johan veel gevaren moeten trotseren, te beginnen met monsterlijke agressieve meerwen

De blinde troon* is vintage Rode Ridder in de traditie van klassiekers als *De hoorn van Horak* en *De galmende kinkhoorns

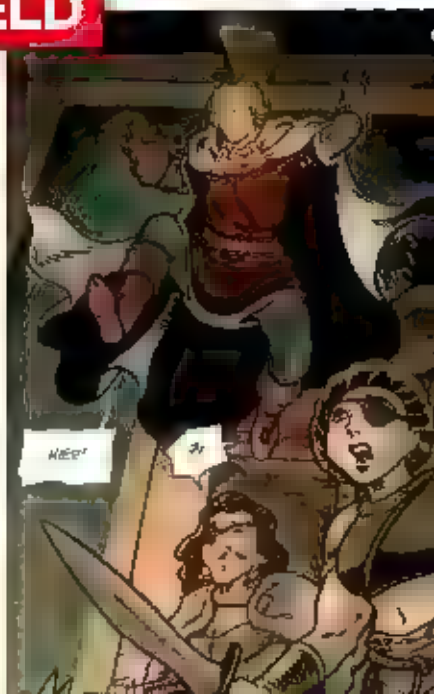

Tomes laatste Soda-albums

De gevolgen van Nine eleven

In november 2014 verscheen *Verrijzenis*, het dertiende album in de serie Soda, het eerste deel van een tweeluik. Het tweede deel, *Onthullingen*, liet bijna tien jaar op zich wachten. Maar dit najaar is het zover! Een verhaal achter het verhaal.

SODA 1 | Verrijzenis
TOME, DAN
HC | 48 pag. | € 17,99 | SC | € 9,99 | 27 nov

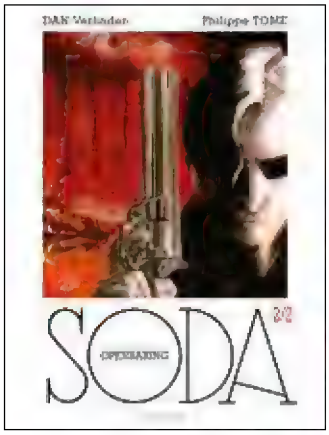

SODA 2 | Openbaring
TOME, DAN
HC | 48 pag. | € 17,99 | SC | € 9,99 | 27 nov

Verrijzenis

De publicatie van het Soda-album *Verrijzenis* in 2014 was speciaal. Ten eerste was het meer dan negen jaar geleden dat er nog een nieuw album was verschenen rond luitenant David Solomon, de man met de dubbele identiteit: agent voor de buitenwereld, pastoor voor zijn moeder. Ten tweede werden de avonturen van Soda niet langer door Bruno Gazotti getekend maar door Dan Verlinden. Ten derde lag het verhaal scenarist Philippe Tome zeer nauw aan het hart.

Zo verklaarde Tome op 22 november 2014 in een interview voor *toutenbd.com*: 'De Twin Towers die op 11 september 2001 verdwenen, maakten deel uit van de context van de serie. De realiteit van deze gebeurtenissen ontkennen zou absurd zijn. Omgekeerd leek het me niet echt getuigen van respect voor de slachtoffers als ik deze tragedie zou gebruiken zonder de nodige kennis achteraf. Dus koos ik voor de nasleep van 11-9 in New York als thematiek voor deze twee albums. Ik roep de trauma's op – vragen, controverses, angsten en maatschappelijke omwentelingen (zoals de obsessie rond veiligheid) – die volgden op de aanslagen. De bladzijde is nog lang niet omgeslagen. Ik weigerde gewoon het verhaal van Soda te vertellen alsof er niets gebeurd was.'

Tome laat *Verrijzenis* zich dan ook afspelen in New York na de vernietiging van de Twin Towers en met de dreiging van een nieuwe aanslag.

In datzelfde interview klonk Tome nog optimistisch over de publicatiedatum van deel twee van het tweeluik, namelijk eind 2015. Maar de afwerking van het scenario voor het tweede deel nam omwille van de gevoelige thematiek meer tijd in beslag.

Onthullingen

Op 5 oktober 2019 overleed Tome totaal onverwacht aan een hartaanval. De stripwereld rouwde om dat supertalent dat naast Soda, samen met Janry, De kleine Robbe had bedacht, en de reguliere reeks van Robbedoes en Kwabbernoot een nieuw leven had gegeven.

Ondertussen had Tome met Dan Verlinden wel gewerkt aan *Onthullingen*, het tweede deel van het verhaal rond de nasleep van 11 september. Dertig pagina's waren er klaar, scenario én tekeningen.

En, zo wist Verlinden op 23 oktober 2023 aan *Les Amis de la BD* te vertellen: 'Het verhaal ligt in grote lijnen vast. Maar je moet weten dat Tome nooit zijn scenario's op voorhand schrijft. Hij heeft het allemaal in zijn hoofd zitten. [...] We hebben samen in Australië twee maanden aan het scenario gewerkt, maar het einde heeft hij mij nooit verteld.'

Zou *Onthullingen* dan een onafgewerkt project blijven?

Verlinden kwam een paar antwoorden verder met een scoop: 'Twee 'afwerkers' werden bij de serie betrokken, Zidrou en Falzar. Die hebben echt meesterlijk werk afgeleverd, want het was niet makkelijk om aan een verhaal te werken dat niet van henzelf was. Eigenlijk is dat een ondankbare taak. We vertelden hen wat Philippe in gedachten had en ze gingen aan de slag.'

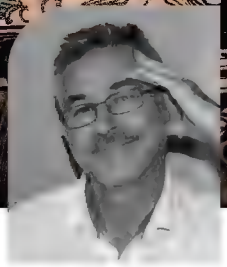

Falzar, een interview

© Dupuis, 2024.

FALZAR

Aan Zidrou en Falzar werd dus gevraagd om het scenario van de laatste pagina's van het tweeluik *Verrijzenis/Onthullingen* te schrijven.

In een poging om een nieuwe aanslag te verijdelen – deze keer op een metrostation – stoot Soda in het tweeluik op bewijsmateriaal dat zijn vroegere chef zowel bij de aanslag van 11 september als bij mogelijke nieuwe terreurdaden betrokken zou zijn.

Niet evident allemaal, want er waren nogal wat loose ends, maar Zidrou en Falzar hadden de handschoen dus opgenomen. Beide scenaristen hebben al wat reeksen op hun actief en samen hebben ze onder andere gewerkt aan de humorserie Vlooienbaal en een paar hommageverhalen voor de *Kuifje Special 77 jaar*.

Maar op de schouders van een reus als Tome staan, dat is toch een uitdaging van jewelste. Is dat niet zo, Falzar (né François Dhondt)?

Falzar: Het ging niet vanzelf. We hebben zelfs behoorlijk lang geaarzeld voor we de uitdaging aannamen. Maar toen we eenmaal in het scenario zaten, konden we al snel de vinger op de wonde leggen. Dat wil zeggen: de belangrijkste zaken die we nog verder moesten uitbouwen en vooral de finale kiezen die volgens ons de juiste was. En rekening houdend met wat er in de eerste 70 pagina's was neergezet, waren er trouwens geen vijftien verschillende versies van de afloop mogelijk.

Wat is trouwens volgens jou de kracht van een serie als Soda?

Als lezer zou ik zeggen: een zekere vorm van realisme. Ongelooflijk goed gedocumenteerd door scenarist Tome, die jarenlang zijn verzameling heeft aangelegd. De dialogen zijn uitstekend, grappig en pittig. De personages zijn vertederend en blijven aan je huid kleven, en de schurken zijn echt gemene schurken (zoals de meester, Hitchcock, zou zeggen: 'Hoe beter de schurk, des te beter de film.') En natuurlijk het artwork, perfect en bruisend van energie. Dan (Verlinden) is een van de besten.

Jullie zijn het scenario beginnen te schrijven vanaf pagina 30. Was het niet erg moeilijk om in de sfeer van de serie te komen en het verhaal in zo weinig pagina's af te maken?

Zidrou en ik hebben de eerste dertig pagina's ook nog eens doorgenomen, en we merkten dat alles al goed in elkaar zat. Maar soms hebben we een dialoog, een woord, een detail ietsje aangepast. We hebben bijvoorbeeld het lot van de kat van Soda's moeder bezegeld. Geen spoilers, dat gebeurt al bij het begin van het album.

Vanaf pagina 30 waren er een heleboel aantekeningen, met de hand geschreven door Tome, waarmee we konden beginnen.

Maar het is waar dat het niet altijd makkelijk was om trouw te blijven aan Tome en toch onze eigen inbreng te hebben.

Dan Verlinden vertelde dat Tome zijn verhalen nooit helemaal uitschreef. Wezen zijn aantekeningen in een richting waarin Tome het verhaal zag eindigen?

Tome had dus inderdaad aantekeningen achtergelaten, maar ook screenshots, aanwijzingen, beschouwingen en nogal wat vraagtekens. Niets definitiefs, eigenlijk.

In feite had het lezen van die notities iets ontroerends. Het leek een beetje op het werk van een archeoloog, een onderzoeker.

Kreeg je inhoudelijk hulp van Dan, die veel met Tome gepraat had?

Het was een plezier om met Dan te werken. Hij en Tome waren goede vrienden, en dus was Dan een beetje de bewaker van de tempel. Tomes kinderen waren er ook om af en toe hun mening te geven.

We stonden niet zo dicht bij Tome als mens, maar we kennen zijn werk wel heel goed. Dus gingen we niet iets doen als Van Hamme of Greg. We wisten waar we aan begonnen.

Nieuwe Soda-avonturen

Zouden de namen Zidrou en Falzar niet als medescenaristen van pagina's 31 tot en met 46 in het colofon staan, dan zou niemand vermoed hebben dat Tome niet het volledige scenario had geschreven. Dat mag als een groot compliment voor beide scenaristen beschouwd worden.

Onthullingen is een waardig einde van een tijdperk voor Soda. Ondertussen laten scenarist Olivier Bocquet en tekenaar Bruno Gazotti de priester/agent Soda nieuwe avonturen beleven. Die spelen zich af in het New York van de jaren '80. In 2023 verscheen hun eerste gezamenlijke Soda-album *De bloeddorstige dominee*. ■

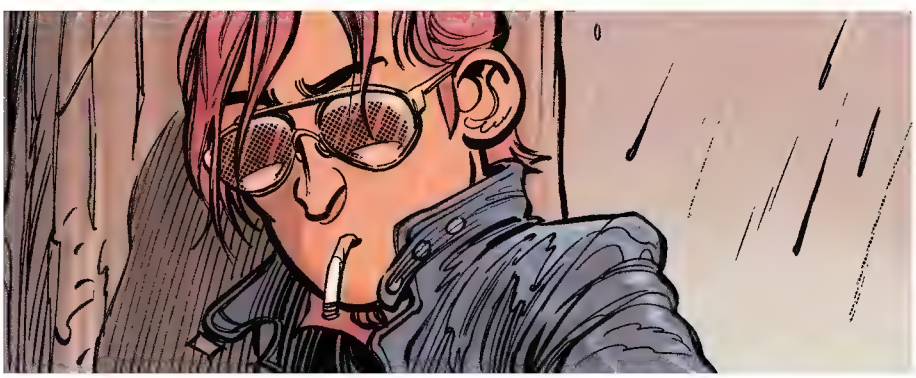

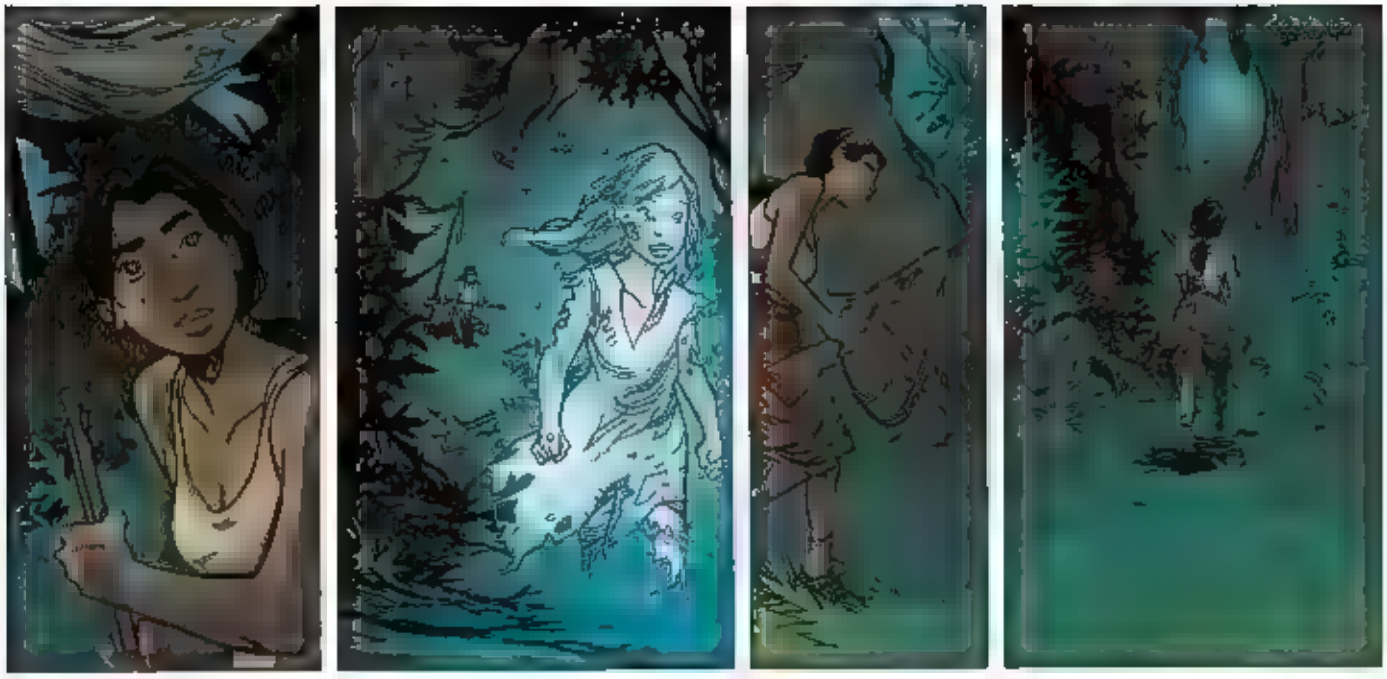

© 2024 Standaard Uitgeverij

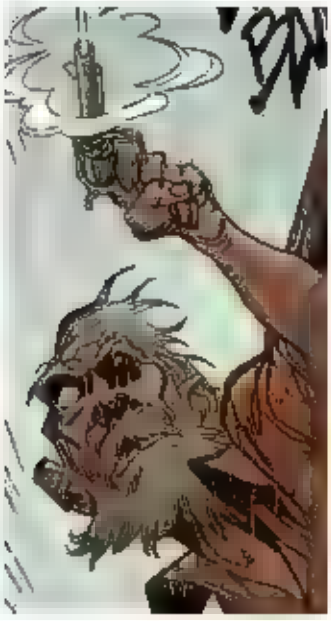

© 2024 Standaard Uitgeverij

Clash in het regenwoud

EEN GODVERDOMSE KLOOTZAK 4
Het ritueel
LOISEL PONT
HC 56 pag € 9,99 SC € 99 4 der

Het begon voor Max met twee brieven, de nalatenschap van zijn moeder en zijn besluit om zijn vader te gaan opzoeken. In Brazilië zou hij antwoorden vinden. Maar daar kwam hij terecht in een kluwen van intriges, leugens, machtsgeile mannen en het recht van de sterkste. Er bleven veel vragen over. Kan Max zich verzoenen met het denkbeeld dat zijn vader een klootzak is? Zal Herman ooit de liefde in het schaam van zijn dochter vinden? Wat is het verleden van Bare? Wat met de schat? Zoveel vragen, dat moet botsen en dat gebeurt ook in het hart van het Amazonewoud.

Slowreading dat is wat een reeks als Een godverdomse klootzak verdient. Elke prent is een juweeltje, elke dialoog een openbaring. Niet moeilijk als klasbakken als scenarist Régis Loisel – Op Zoek naar de Tijdvogel, Peter Pan, Magasin Général – en tekenaar Olivier Pont – Over de grenzen van de tijd, Ontboezemingen – de krachten bundelen.

Het ritueel is het slotdeel van de miniserie. En dat zal je met onberoerd laten.

Twee heldinnen op een ster

© DARGAUD-LOMBARD nv DARGAUD BENELUX & RUSSEL

BELLATRIX 2
LEO
SC 56 pag € 9,99 3 nov

Om hun opdracht tot een goed einde te brengen, verblijven de VN-agenten Kim Kelly en Manon Servoz nog steeds op de ster Bellatrix. De samenleving daar lijkt nog het meest op het Amerika van de tweede helft van de 19de eeuw, waar law & order veelal bepaald werd met een kogel en het leven van vrouwen en zwarten minder waard was dan dat van blanke witte mannen. Op hun tocht naar de presidentskandidate Marlene Denver die de samenleving van Bellatrix van het toenemend obscurantisme wil verlossen, komen Kim en Manon niet alleen de meest vreemde wezens tegen, maar worden ze ook geconfronteerd met bruut geweld.

Zullen ze in hun missie slagen? Of zich ook problemen voordoen op hun moederschip dat het bevel krijgt het contact met hen te verbreken?

Met de cyclus Bellatrix verkent SF-auteur Leo verder zijn Werelden van Aldebaran. Ook in dit tweede deel van de cyclus wisselt hij daarbij zeer mooi actiescenes af met intieme dialogen.

Goud!

DE BLAUWBLOEZEN 68
Goud voor de blauwen
NEIDHARDT LAMBIL
SC 48 pag €8,99 13 nov

Toen stripauteur Fred Neidhardt, samen met tekenaar Francis Tarrin het zeer gesmaakte retroverhaal *Bobbejoes bij de Sovjets* had gemaakt, besefte uitgever Dupuis dat ze een nieuwe klassescenarist voor hun humorreeksen in huis hadden gehaald. Neidhardt mocht alvast een voorstel doen voor een van hun andere succesreeksen: De Blauwbloezen.

Lang kunnen Blutch en Chesterfield niet van hun verlof genieten, want op weg naar Fort Bowie zijn ze getuige van een moorddadige overval op twee zuiderlingen. Een van hen sterft in de armen van Chesterfield, die plechtig beloofd het medaillon van de stervende aan zijn verloofde te bezorgen. Blutch en Chesterfield reizen, vermomd als Mexicanen, naar het zuiden, maar ze worden al snel verward met de gestorven zuiderlingen. Die hadden een missie: een jacht op goud, zoveel goud dat de Zuiderlingen er wel eens de oorlog mee zouden kunnen winnen.

Goud voor de blauwen heeft een scenario de betreurde meester-scenarist Calvin waardig, met zwier en veel plezier getekend door de ondertussen 88-jarige Lambil.

© Dupuis 2024

Hackers en vliegen

DE NIEUWE AVONTUREN VAN DE KIEKEBOES 3
Hackerjacht
HUC CHAMBRÉ
SC 48 pag €7,99 4 dec

De grote dag is aangebroken. Moemoe gaat verhuizen en komt in het gebouw wonen waar ook Fanny haar appartement heeft. Zoon Marcel wordt ingeschakeld. Hij krijgt als speciale opdracht haar antieke staande klok naar de tweede verdieping te hijsen. Maar Marcel heeft er een haast slapeloze nacht op zitten, want niet alleen moet hij nog altijd wennen aan het idee dat zijn dochter Fanny niet meer in huis woont, vanuit de slaapkamer van zoonlief Nopel hadden schoten geklonken. Nopel en zijn maten hebben namelijk afgelopen nacht geprobeerd K@Y@K uit te schakelen, een kelk in het gamen.

Een doodgewone dag van een doodgewone familie?

Vergeet het! We spreken hier over de Kiekeboes. Als Fanny's computer gehackt wordt en Fanny's vriendinnetje Alanis op de gelukkoosde vlieg van haar nieuwe vriend Frederic gaat zitten, gaan de poppen echt aan het dansen.

Zet je schrap voor de nodige overdosis avontuur en humor!

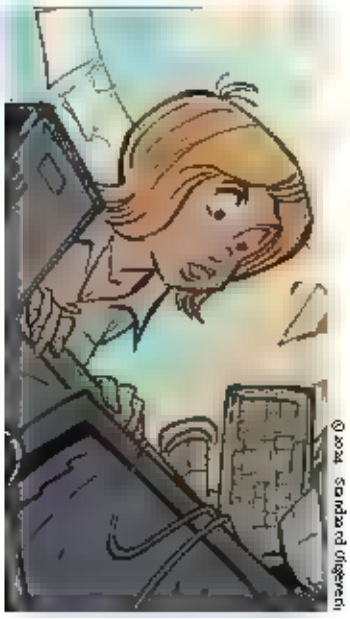
© 2024 Standaard Uitgeverij

Vloekend als een ketter

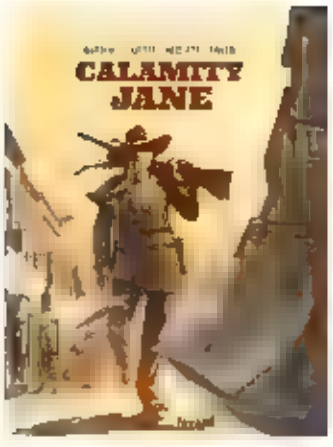

HET ECHTE VERHAAL VAN DE FAR WEST 6
Calamity Jane
BAND QUI VOIENT ÉDITIONS AMEUR
HC 56 pag €17,99 SC €9,99 4 dec

Geen enkele figuur uit de geschiedenis van de Far West werd meer vereeuwigd in films, boeken en stripverhalen als Calamity Jane, in 1852 geboren als Martha Jane Cannary. Deze merkwaardige vrouw moest dus wel haar eigen album krijgen in de gelijknamige reeks Het echte verhaal van de Far West.

In de muzikale film *Calamity Jane* werd ze door Doris Day geportretteerd als het wat vrouwelijke duivertje in de western serie *Deadwood* als de steeds dronken, vuilbekkende vrouw die sneller kon vloeken dan haar schaduw. Het zijn schijnbaar tegengestelde facetten, maar toch is het dezelfde vrouw.

In het stripalbum *Calamity Jane* verblijft ze in het stadje Deadwood en wordt via flashbacks haar vroegere, woelige leven beschreven. Van wees op 15-jarige leeftijd, via koetsier waarbij ze indianen van zich af moet houden tot verzorgster tijdens een pokkenepidemie, het is geen wonder dat het leven van Calamity Jane nog altijd tot de verbeelding spreekt. Naast die vele verhalen en de vele facetten blijft vooral het beeld van een vrijgevochten vrouw overeind.

© 2024 Standaard Uitgeverij

2024 is een grand-cru jaar voor Robbedoes. Dit najaar verschijnen er immers 4 albums van de beroemdste en sympathiekste piccolo. Net als u dacht dat Robbedoes dood was, blijkt hij levender dan ooit!

© Dupuis 2024

© Dupuis 2024

ROBBEDOES

Als de auteur zelf niet weet hoe het nu verder gaat is alles mogelijk. De eigenlijke vraag is of het wel nodig is dat hij terugkomt. Als het ergens toe zou leiden is het misschien wel goed dat hij niet dood is. Maar misschien zit zijn talent wel op. In het weekblad *Robbedoes* van 21 december 2022 net na het verschijnen van het revelerende album *De dood van Robbedoes* zaad de medescenarist Benjamin Abitan nog twijfels: Was Robbedoes nu echt dood? Of niet? Was het een marketingtruc of een waardig einde? Was het 56ste album meteen het laatste uit de reguliere Robbedoes en Kwabbernoot-reeks?

Het zag er immers niet goed uit voor de held van zoveel prachtige avonturen zijn schaam eenzaam dobberend in een oceaan van water. Maar spoileralert: hij is niet dood. Hij ontwaakt in 1958 midden in een vroeger avontuur *Robbedoes en de Babbelmannen*, en in Brussel tijdens de Wereldtentoonstelling. Op het Heizelplein, waar de Expo 58 plaatsvond, krijgt Robbedoes een blik op de toekomst. Maar welke toekomst?

ROBBEDOES EN KWABBERNOOT 57
Het geheugen van de toekomst
GUERRIVE - ABITAN - VAN SCHUYLENBERGH
SC - 56 pag - € 9.99 - 13 nov

In *Het geheugen van de toekomst* het tweede deel van het tweeluik dat met *De dood van Robbedoes* begon, spelen scenaristen Benjamin Abitan en Sophie Guerrive met de tijdsdimensies. Wat is heden, verleden of toekomst? Een puzzel om te lezen alleen al om de verwikkelingen. Zalig bijvoorbeeld hoe Robbedoes in het vooruitgeschoten op de titelpagina verdwijnt in het Expo-nummer van het weekblad *Kuifje*. Of neem de gelijkenis van de cover die verwijst naar de allereerste Robbedoes en Kwabbernoot-albums. ■

ROBBEDOES

Varkensbaai het eerste album in de nieuwe reeks Robbedoes en Kwabbernoot Classic, speelt zich zeker in het verleden af. Het jaar is 1961 en in de varkensbaai aan de zuidkust van Cuba staat een invasieleger klaar bestaande uit Cubaanse ballingen met de hulp van de Amerikaanse CIA om het linkse bewind van Fidel Castro omver te werpen.

En ook in 1961 komen zowel Robbedoes, Kwabbernoot, Lezerlijm als de Marsupilami in Cuba terecht. De start van een spannend en humoristisch avontuur.

Medescenarist Michael Baril over de ontstaansgeschiedenis van *Varkensbaai*: "We hebben veel onderzoek gedaan, naar Fidel Castro, naar de varkensbaai zelf, naar de Cubaanse revolutie en naar de activiteiten van de CIA in die tijd. Met die achtergrondinformatie moesten we een verhaal vertellen dat bij Robbedoes paste, met andere woorden het moest humoristisch zijn en niet perse alle historische feiten vermelden. Wat ons wel hielp was misschien het feit dat het echte verhaal van de varkensbaai op zich bijna een tragische grap werd. Er gingen zoveel dingen verkeerd aan de kant van de CIA. Zoveel zaken eindigden zich haast voor een karikatuur. Bovendien ging het karikaturiseren van de personages haast vanzelf. Fidel Castro als een choerieke dictator en Che als een verleidelijke zich weinig bewonderenswaardig gedraagt. ■

ROBBEDOES EN KWABBERNOOT
CLASSIC 1 - De Varkensbaai
BARIL - LEMAIRE - CLAIN
SC - 64 pag - € 9.99 - 13 nov

ROBBEDOES

IN BRUSSEL IN 1939 19

'Sinds k lang geleden ge nteresseerd ben geraakt n deze periode besefte k dat k wilde begr pen wat er n de jaren dert g en veert g gebeurd was k vroeg m n vader regelmat g wat h toen had meegemaakt en telkens was k wat teleurgesteld door z jn antwoord. k had dezelfde react e bij de andere mensen die de periode hadden meegemaakt vader vertelde geen grootse d ngen, beha ve over honger en angst Tot k bedacht dat was het Omdat het een dramat,sche periode was. komt ook de vraag boven: "Wat zouden wij in hun plaats gedaan hebben?" k wil de proberen de oorlog tot even te brengen door terug te denken aan a le verhalen d e k gehoord had door de ogen van een ongend e geen pol tek bewustz jn heeft en d e overva len wordt door een oorlog

Met dit uitgangspunt maakte de Pan,se stripauteur Em l e Bravo de magistra e tetralog e Hoop n bange dagen over hoe Robbedoes en Kwabbemoot proberen te overleven tijdens de Tweede Wereldoorlog een oorlog d e ze niet begr pen Het even van e ke dag n Brussel tijdens de oor logsjaren met de vr endschap de eerste verliefdheid de p agent,es maar ook de achterdocht de rantsoenbonnen, de vervolg ng de fo tenng door de Gestapo het besef het verzet

De v er albums van Hoop n bange dagen worden d t na aar gebundeld als ntegrale det p voor onder de kerstboom ■

ROBBEDOES DOOR EM LE BRAVO
NTEGRALE
BRAVO
HC 352 pag € 49,99 13 nov

DE KLEINE ROBBE

EWOONINZ NONDERGENDE ZELF

Onlangs luisterde ik opnieuw naar een ang nterview met Albert Uderzo opgetekend kort na de dood van Rene Goscinny nd et d werkte hij aan het album *De broedertwist* n het nterv ew vroeg Uderzo z ch af wat h moest doen met Asterix H had de keuze tussen samenwerken met een grote scenarist met een sterke persoonl jkheid, d e m sschien de zie ut de ser e zou halen of alleen verdergaan, voortbouwend op de ervaring d e hij had opgedaan met Goscinny k wil de tweede weg opgaan maar k doe dat in k eine stapjes. omdat k denk dat k niet zo'n goede scenarist ben als Phil ppe Dus k doe veel aan fine,uning k ben het m n vriend verschuld gd deze taak aan tot een goed e nde te brengen Elke keer a s k een gag afmaak s dat omdat k er hel g van overtuigd ben dat Ph ippe d e elk zou gevonden hebben Met bescheidenheid

Tekenaar any stond voor een moeil jke keuze na het overl den van zijn vr end en collega Ph ippe Tome n 2019 zou hij al dan niet verder gaan met 'h m reeks. De k eine Robbe? Gelukk g voor de ve e liefhebbers van strips en h mor koos hij ervoor om ze n euwe gags en verhaaltjes rond de deugniet par excellence te maken Geen gemaar s anny's tweede album, na Tomes overl den Daar n worden a s vanouds al e hel ge huisjes weer vakkund g door de k eine Robbe gesloopt en wordt al een Robbes vriend nnet,e gespaard Nieuw s dat er naast h l arite t ook af en toe ontroer nng n de verhaaltjes sluipt ■

KLEINE ROBBE 20
Geen gemaar
LIBRE 9789
SC 48 pag € 8,50 27 nov

Een hommage-album vol sfeer en mysterie

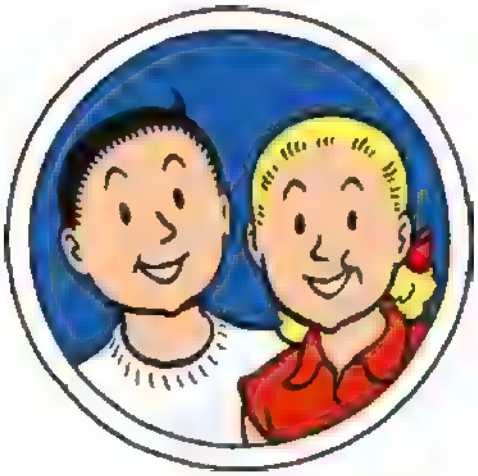

© 2024 Standaard Uitgeverij

De recente Olympische Spelen toonden het nogmaals aan: Parijs is een prachtige, magische stad, een stad die verleidt en die swingt. Ook Lambik, Suske en Wiske dansen er lustig op los in het jazzcafé Le caveau de la Huchette. Lambik wil daar immers Vera Markovitch, de coming star uit de kunstwereld, interviewen. De uren verstrijken, maar Markovitch daagt niet op. Het wordt nog vreemder als ze de dag daarop ook niet in haar atelier aanwezig is. Zijn het de nukken van een kunstenares of is er iets vreemds aan de hand? Want waarom worden Lambik, Suske en Wiske gevolgd door een geheimzinnige zwarte Citroën?

Voor hun tweede gezamenlijke Suske en Wiske-avontuur, na *De verdwenen joker*, dwalen scenarist Ronald Grossey en tekenaar Dirk Stallaert samen met onze helden rond in het Montmartre van 1958. De Parijse kunstmiddens worden hun biotoop, maar onder de laagjes blinkend vernis schuilt er een harde, meedogenloze, corrupte wereld. Kunst staat immers voor geld en prestige en kunstenaars en kunst verzamelaars hebben alles over om de beste, of op zijn minst de machtigste te zijn. ALLES!

Onrust in Montmartre, het tweede hommage-album in de stijl van Vandersteens beroemde Blauwe Reeks, brengt Lambik, Suske en Wiske niet alleen naar beroemde plekjes als de majestueuze Sacré Cœur kerk en het kunstenaarsspleintje Place Du Tertre in Montmartre. Ze raken ook verzeild in het peloton van de Tour de France, keren terug naar het Brussel van Bruegel in de 16de eeuw en komen uiteindelijk aan de Zuid-Franse Côte Vermeille terecht.

Zullen ze daar Vera Markovitch vinden? Het antwoord op deze vraag lees je in *Onrust in Montmartre*.

Ondertussen gaf tekenaar Dirk Stallaert antwoord op de Stripmunkvragen.

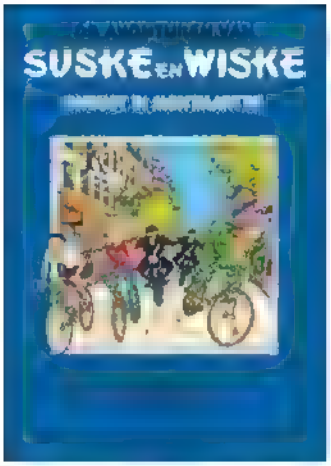

SUSKE EN WISKE BLAUWE REEKS
Onrust in Montmartre
GROSSEY & ALLAERT
HC 56 pag € 14.99 SC 56 pag € 9.99 13 nov

DE STRIPMUNK

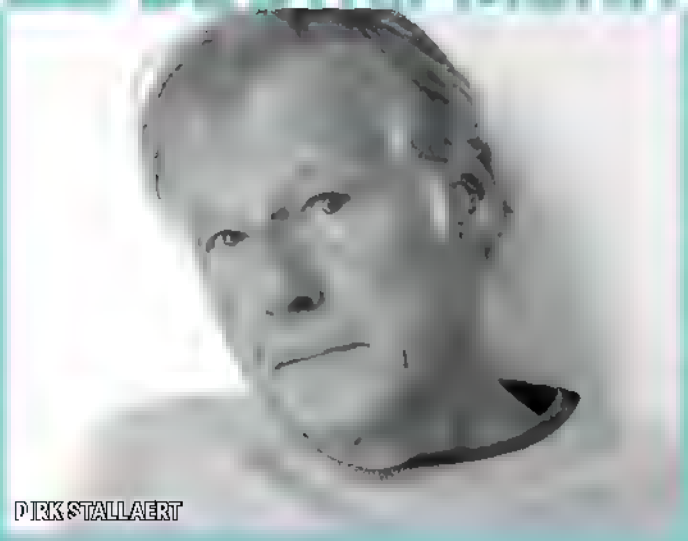

DIRK STALLAERT

Dat moet ofwel *De zeekoning* van de Rode Ridder geweest zijn, ofwel *De hoed van Geeraard de Duivel* van Nero

Het hondenparadijs en *De ring van Petatje*

(Een van de zeer vele.) Dennis the Menace van Hank Ketcham.

Ik bezit een wenskaart van Marc Sleen uit 1966, waarop hij met vulpen een Nero-hoofd getekend heeft. Prachtig!

Voor Hergé was het te laat, maar van Franquin heb ik ooit nog goede raad gekregen, ergens in de jaren '70. Ik ben als prille twintiger, ik dacht in '76 of '77, eens bij Franquin thuis geweest. Een zeer sympathieke en vriendelijke man, die mijn meegebrachte probeersels bekeek en gewoon wat raad gaf in welke richting (met welke stijl) ik volgens hem het beste zou verdergaan. Hij benadrukte vooral de dingetjes die hij goed vond: een bepaald personage, een stevige spierbundel. "C'est bien ça, c'est costaud", hoor ik hem nog zeggen. Maar ik herinner mij vooral dat zijn vrouw, toen ze mij uitliet, mij zeer meewarig en mee levend bekeek, zo van: sukkelaar, nog zó n lange weg te gaan. Ze wist natuurlijk hoe lastig het parcours was. Heel fijne mensen, allebei.

De keuze zou zodanig moeilijk zijn, dat ik levend zou verbranden. En daar heb ik een hekel aan.

Pa Pinkelman

Kari Lente mag er wel zijn.

Al die van mij. (Maar dan door iemand anders.)

Het zevende spuitje van Nero

Kuifje, gesteld dat Hergé himself het nog zou kunnen maken. Quod non.

De erfenis van de Daltons. Morris + Goscinny = absolute wereldklasse

PARIJS. ZOMER 1968
TIJDENS DE FRANSE REVOLUTIE WERD HIJ DE KELDER VAN DE TERREUR GENOEMD EN ROBESPIERRE GEBRUIKTE ER ZIJN EIGEN GUILLOTINE NOGAL GRETIG, MAAR NU IS LE CAVEAU DE LA HUCHETTE GEWOON EEN GEZELLIG JAZZCAFÉ WAAR ELKE AVOND VROLIJK GEDANST WORDT EN LAMBIK, SUSKE EN WISKE SWINGEN LEKKER MEE
Bbm
Cm7/F
Bbm
Cm7/F
Bbm
Gm/Bb
En Lambik? Niet te zenuwachtig?
Ik, zenuwachtig? Waarom?
Je hebt hier toch een afspraak met kunstenares Vera Markovitch?
Ana Markovitch, de nieuwe ster van de kunstwereld
En ik, Lambik, mag haar exclusief interviewen voor het laatste uur
Schijnt wel een prille meisje te zijn, Lambik?
Als je wereldvedetten als June West en Villant Lotren om je vinger kan draaien, dan
Hahaha, was het niet eerder omgekeerd, Lambik?
En heb je al je vingers nog? Trouwens
moest Vera Markovitch hier niet al lang zijn?
Zzz
Je had toch om negen uur met haar afgesproken?
© 2004 Standaard Uitgeverij

VOORPUBLICATIE UIT **ONRUST IN MONTMARTRE**
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/SMMAG

Ach, ik weet hoe kunstenaars zijn. Altijd te laat
Trouwens, hoe heet dat muziekje eigenlijk?
Wellicht thuis nog opzoek naar inspiratie en de meest gestileerde zwarte jas!
JAZZZZ, Lambik
Yeah JASSSSS!!
EN ZO VERSTRIJKEN DE UREN
This was our last song, ladies and gentlemen. Thank you and goodbye!
Waar was Vera Markovitch?
Waarschijnlijk haar zwarte jas niet gevonden. Ploeh, al die trappen
En je interview, Lambik?
Zien we morgen we eerst slapen
Mmm Moetarien, daar hou ik niet van

© 2014 Standaard Uitgeverij

VOORPUBLICATIE UIT **ONRUST IN MONTMARTRE**
LEES VERDER OP WWW.STANDAARDUITGEVERIJBEARMMAG

DE VOLGENDE OCHTEND IN HET ZONNIGE MONTMARTRE.
BOULANGERIE
Er klopt iets niet.
Pfff, amper vier uurtjes geslapen.
Juffrouw Markovitch mag dan een beetje 'étrange' zijn...
...ze komt altijd haar afspraken na.
Dat wist haar vriendelijke galeriehouder Ragon te vertellen.
En hij gaf ons ook haar adres.
KLINGEL! KLINGEL! KLINGEL!
KLINGEL! KLINGEL! KLINGEL!
Ze is niet thuis! Kom, er zijn genoeg kunstenaars in Parijs.
Huh?
De deur is niet op slot.
Waarom staan de deuren open?
Hé, Wiske, zou je wel verder gaan?
?
EIKKK!!
© 2024 – Standaard Uitgeverij
3

VOORPUBLICATIE UIT **ONRUST IN MONTMARTRE**
LEES VERDER ▸ WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/SMMAG

NIEUW!

F.C. DE KAMPIOENEN OMNIBUS 18
€ 12,99 | 13 nov

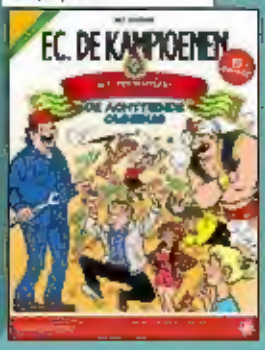

VERTONGEN EN CO 44
€ 7,99 | 13 nov

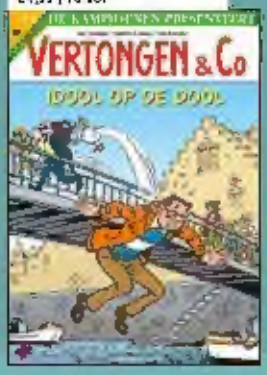

NACHTWACHT 18
€ 7,99 | 13 nov

DE ZUSJES DUIZENDBLAD 5
€ 9,99 | 13 nov

FAMILIESTRIPS

© Dupuis, 2024.

FAMILIESTRIPS

ANIMAL JACK 5
€ 13,99 | 13 nov

©2024 – Standaard Uitgeverij

SUSKE EN WISKE 376
€ 7,99 | 4 dec

DE BUURTPOLITIE 27
€ 7,99 | 4 dec

F.C. DE KAMPIOENEN 134
€ 7,99 | 4 dec

JOMMEKE 324
€ 7,99 | 4 dec

SISTERS 19
€ 9,50 | 4 dec

DE SMURFEN 43
€ 9,50 | 4 dec

KID PADDLE 20
€ 9,50 | 27 nov

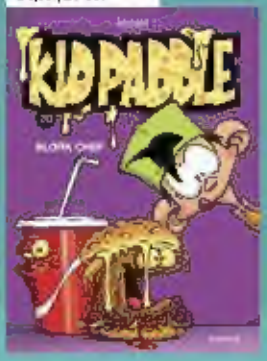

© Dupuis, 2024.

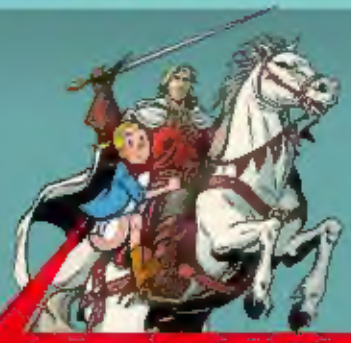

©2024 – Standaard Uitgeverij

ONBEPERKT DIGITALE STRIPS
VOOR MAAR
€ 6.99/MAAND

DOWNLOAD DE APP

NIEUW!

FAMILIESTRIPS

CAMILLE 5
€ 9,50 | 13 nov

Camille en haar vrienden staan te trappelen om hun flitsende, nieuwe outfits uit te proberen op het podium van het SSS. Maar het oude stationsgebouw is dichtgetimmerd! Een streek van Bibi en C.C.? Ben Omar lost het vast wel op – of net niet?

In dit verhaal is niets wat het lijkt, want zowat iedereen doet geheimzinnig. Waarom brandt er 's nachts licht bij de opbergkluisjes? Met wie zit Arne de hele tijd te chatten? En vooral: waar is Justine gebleven? Vinden Camille, Lotte, Twan, Arne en Justine de sleutel om het vertrouwen te herstellen?

©2024 – Standaard Uitgeverij

INTEGRALES

DE RODE RIDDER DE BIDDELOO-JAREN INTEGRALE 19
€ 37,50 | 4 dec

ROBERT EN BERTRAND INTEGRALE 15
€ 37,50 | 4 dec

TERUG NAAR ALDEBARAN INTEGRALE
€ 32,50 | 27 nov

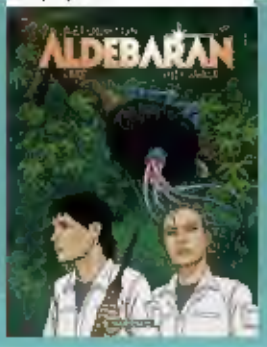

DE MUZIEKDOOS INTEGRALE
€ 34,99 | 27 nov

AVONTURENSTRIPS

NERO 3
€ 9,99 | 13 nov

JEROME K. JEROME BLOKS 29
€ 9,99 | 13 nov

FAUNA EN SYMBOLIEK 2
€ 21,99 | 13 nov

DE GROTE ZEESLAGEN 21
€ 19,99 | 13 nov

KRASSE KNARREN

DÉ HUMORHIT VAN DE LAATSTE JAREN!

OUD(ER) WORDEN IS DE BESTE MANIER OM NIET TE STERVEN!

KRASSE KNARREN 8
Voor galg en rad
LUPANO, CAUUET
HC | 56 pag. | € 15,99 | 27 x 37